

Multikulturní kompetence policistů v Přerově

Vlastimil Kovařík

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Vlastimil KOVAŘÍK**
Osobní číslo: **H09099**
Studijní program: **B 7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Téma práce: **Multikulturní kompetence policistů v Přerově**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.

Vymezení pojmů a teoretických východisek z oblasti multikulturní výchovy, kompetencí policistů při výkonu služby v multikulturním prostředí.

Příprava metodiky výzkumné části.

Realizace kvantitativního výzkumu formou dotazníkového šetření.

Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.

Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BURYÁNEK, J. et al. Interkulturní vzdělávání. Praha: Člověk v tísni, 2002. ISBN 80-7106-614-1.

PRŮCHA, J. Interkulturní komunikace. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3069-1.

PRŮCHA, J. Multikulturní výchova. Příručka (nejen) pro učitele. Praha: Triton, 2006. ISBN 80-7254-866-2.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.

Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce:

30. listopadu 2011

Termín odevzdání bakalářské práce:

4. května 2012

Ve Zlíně dne 12. ledna 2012

doc. Ing. Anežka Lengalová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 2.5.2012

.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá tématem multikulturních kompetencí policistů. Teoretická část pojednává o multikulturní výchově a popisuje systém vzdělávání a školení multikulturní výchovy na policejních školách.

Praktická část formou dotazníkového šetření zjišťuje úroveň multikulturních znalostí, dovedností a postojů policistů sloužících v přímém výkonu služby na obvodních odděleních v Přerově, které jsou porovnávány ve vztahu k věku a délce služebního poměru policistů.

Klíčová slova: Multikulturní výchova, multikulturní kompetence, policejní přístup

ABSTRACT

The bachelor thesis is concerned with theme of multicultural competences of policemen. The theoretical part deals with multicultural education and describes a system of education and training of multicultural education at police schools.

The practical part finds out a form of questionnaire the level of multicultural knowledge, skills and attitude policemen, who are directly on duty at district section in Přerov, which are compared in the relationship of age and length of service of policemen.

Keywords: Multicultural education, multicultural competences, police attitude

Poděkování

Touto cestou chci poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce Mgr. Jakubu Hladíkovi, Ph. D. za jeho odborné vedení, trpělivost a cenné rady.

Rovněž chci poděkovat i respondentům, za jejich ochotu k poskytnutí hodnotných údajů pro výzkum. V neposlední řadě i své rodině za její trpělivost a podporu.

Motto

„Kdo nikdy neopustil svou vlast, je plný předsudků.“

Carlo Goldoni

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 MULTIKULTURNÍ SPOLEČNOST	12
1.1 MULTIKULTURALISMUS	12
1.2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	13
1.2.1 Národ, národnost, národnostní menšina	13
1.2.2 Etnikum	14
1.2.3 Rasa, Rasismus.....	15
1.2.4 Kultura.....	15
2 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	16
2.1 DEFINICE MULTIKULTURNÍ VÝCHOVY	16
2.2 CÍLE MULTIKULTURNÍ VÝCHOVY	17
2.3 MULTIKULTURNÍ KOMPETENCE	17
3 ÚVOD DO PROBLEMATIKY POČÁTKU MULTIKULTURNÍ VÝCHOVY U POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	19
3.1 PRÁVNÍ ZAKOTVENÍ.....	19
3.1.1 Ústava České republiky.....	19
3.1.2 Listina základních práv a svobod	20
3.1.3 Zákon o Polici České republiky	21
3.1.4 Trestní zákoník.....	22
3.2 ZAVÁDĚNÍ MULTIKULTURNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ U PČR	23
3.2.1 Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám.....	23
3.2.2 Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období 2006 -2007	26
3.2.3 Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období let 2008 -2012	28
II PRAKTICKÁ ČÁST	30
4 ÚVOD K PRAKTICKÉ ČÁSTI	31
4.1 VÝZKUMNÉ TÉMA.....	31
4.2 CÍLE VÝZKUMU	32
4.2.1 Zjištění úrovně multikulturních znalostí	32
4.2.2 Zjištění úrovně multikulturních dovedností	32
4.2.3 Zjištění úrovně multikulturních postojů.....	32
4.3 POPIS VÝZKUMNÉHO SOUBORU.....	33
4.4 METODA VÝZKUMU.....	33
5 ANALÝZA DAT A INTERPRETACE	35

5.1	DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE.....	35
5.2	ZNALOSTI ZÁKLADNÍCH POJMŮ.....	36
5.3	ANALÝZA ZNALOSTÍ.....	37
5.4	ANALÝZA DOVEDNOSTÍ.....	44
5.5	ANALÝZA POSTOJŮ.....	55
6	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU.....	68
	ZÁVĚR.....	72
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	73
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	75
	SEZNAM GRAFŮ.....	76
	SEZNAM PŘÍLOH.....	78

ÚVOD

Téma multikulturní kompetence policistů jsem si zvolil za účelem zjištění skutečného stavu úrovně multikulturních kompetencí policistů sloužících v přímém výkonu služby, u kterých se očekává, že právě tito lidé by jimi měli disponovat v dostatečné rozsahu. Jednak zjistit, zda systém vzdělávání nastavený u Policie České republiky ve vztahu k národnostním menšinám je dostatečně adresován právě pro tuto skupinu policistů sloužících v přímém výkonu služby.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části, v její první kapitole se budu zabývat základními pojmy vysvětlující definici multikulturní výchovy a základními pojmy spojené s multikulturní výchovou. Druhá kapitola teoretické části bude zaměřena na zavedení systému vzdělávání multikulturní výchovy u Policie České republiky a její vliv na rozvoj vzdělávání policistů, zavedení nových projektů a nastavení nového pohledu policejní práce ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám.

Praktická část bude zaměřena na zjištění úrovně multikulturních kompetencí policistů sloužících v přímém výkonu na obvodních odděleních policie v Přerově a policistů Cizinecké policie v Přerově. Údaje budou získány kvantitativním výzkumem formou dotazníkového šetření. Analýzou a vyhodnocením sesbíraných dat chci zjistit úroveň multikulturních znalostí, úroveň multikulturních dovedností a úroveň multikulturních postojů policistů z již uváděných oddělení policie. Jednotlivé úrovně kompetencí budou porovnávány ve vztahu k věkovým kategoriím policistů a s přihlédnutím k délce služebního poměru policistů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 MULTIKULTURNÍ SPOLEČNOST

Jak uvádí Hladík lze multikulturní společnost chápat jako společnost, kde vedle sebe žijí skupiny obyvatel vyznávající různé duchovní a materiální hodnoty. Aby šlo o fungující multikulturní společnost, musí naplňovat současně několik znaků. K těmto znakům patří existence dvou a více skupin obyvatel vyskytující se na určitém území hlásící se k etnicko-kulturní odlišnosti, respektování a tolerování odlišností jiných skupin, dodržování zákonů, kulturně politická participace všech skupin, odmítání projevů netolerance, xenofobie a rasismu, fungování vzdělávacího systému podporujícího snášenlivost a spolupráci mezi odlišnými skupinami (Hladík, 2006, s. 6-7).

1.1 Multikulturalismus

Vznik multikulturalismus je spojován od 60 let 20. století s rasovými, etnickým a sexuálním menšinami a feministkami ve Spojených státech, Kanadě a Austrálii, zdůrazňující skupinové charakteristiky ve veřejných institucích, požadující přijímání na školy a vytvářením učebních osnov a zaměstnávání ve státní správě. Pojem multikulturalismu se dostával ve stejné době i do Evropy a to v souvislosti s přílivem imigrantů z neevropských zemí. Od 60 let pak sílí v Severní Americe i Evropě nacionalistická hnutí. Po rozpadu komunistického bloku došlo v některých částech Evropy k násilným konfliktům. Multikulturalismus můžeme chápat za politický a myšlenkový směr, který se vyskytuje v zemích s existencí více kultur a národností, ve kterých vedle sebe žijí různé etnické skupiny, pocházejících z odlišného kulturního prostředí (Barša, 2003, s. 7).

Oproti tomu Buryánek a kol. definoval multikulturalismus jako (2002, s. 10-11):

- *„Stav společnosti, ve které vedle sebe žijí různé sociokulturní skupiny se specifickými systémy institucí, tradic, postojů a hodnot. V tomto pojetí je pojmů multikulturalismus užíváno neutrálně, koexistence různých skupin neznamena automaticky přítomnost tolerance a respektu ve vzájemných vztazích.*
- *Proces, při kterém dochází k výměně kulturních statků, k vzájemnému ovlivňování kulturních systémů a případně k vytváření systémů nových.*

- *Vědecká teorie, která se zabývá různými aspekty sociokulturní rozmanitosti. Multikulturalismus zkoumá a srovnává odlišné názory na svět, rozdílná pojetí skutečnosti, rozmanité vzorce jednání, komunikační kódy, zabývá se kulturními rozdíly jako výsledkem specifické adaptace společnosti na různá prostředí*
- *Společenský cíl, multikulturalismus v tomto pojetí znamená vědomé úsilí o vytvoření pluralitní společnosti zahrnující množství odlišných sociokulturních skupin. Jejich soužití má být založeno na principech rovnosti, tolerance, respektu, dialogu a konstruktivní spolupráce.“*

Mistrík a kol. vymezil multikulturalismus jako (2008, s. 19): „*Proces vzájemného kontaktu, průniku, konfliktů a vzájemného ovlivňování různých odlišných kultur.*“

1.2 Vymezení základních pojmů

Zde se chci věnovat základním pojmům používaných v souvislosti s multikulturní společností, tak aby jejich vysvětlením došlo k pochopení výkladu v následujících pasážích.

1.2.1 Národ, národnost, národnostní menšina

Není zcela možné přesně vymezit pojem národ. Řadou autorů je národ vysvětlován různými definicemi. Jak uvádí Průcha (2000, s. 21): „*Národ je osobité a uvědomělé kulturní a politické společenství, na jehož utváření mají největší vliv společenské dějiny a společné území.*“

Národ pak specifikuje dalšími třemi typy kritérií.

1. **Kritéria kultury:** Spisovný jazyk (především u národů Evropy a mnoha národů Asie) nebo společné náboženství (např. u národů Blízkého východu) nebo společná dějinná zkušenost (např. v USA – pokud se rozlišuje „americký národ“).
2. **Kritéria politické existence:** Národy mají buď vlastní stát, nebo autonomní postavení v mnohonárodním či federativním státě.
3. **Psychologická kritéria:** Subjekty národa (jednotlivci) sdílejí společné vědomí o své příslušnosti k určitému národu (Průcha, 2000, s. 21).

Pojem **národnostní menšina** je definován v zákoně č. 273/2001 Sb. o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, kde se uvádí v § 2:

„odst. 1, Národnostní menšina je společenství občanů České republiky žijících na území současné České republiky, kteří se odlišují od ostatních občanů zpravidla společným etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi, tvoří početní menšinu obyvatelstva a zároveň projevují vůli být považováni za národnostní menšinu za účelem společného úsilí o zachování a rozvoj vlastní svébytnosti, jazyka a kultury a zároveň za účelem vyjádření a ochrany zájmů jejich společenství, které se historicky utvořilo.

odst. 2, Příslušníkem národnostní menšiny je občan České republiky, který se hlásí k jiné než české národnosti a projevuje přání být považován za příslušníka národnostní menšiny spolu s dalšími, kteří se hlásí ke stejné národnosti.“

Národnostní menšina může být definována jako skupina obyvatelstva, která jako celek nepřijímá za svou národní identitu státu, v němž žije (Gabal, 1999, s. 25).

Pojem **etnická menšina** není v našem právním systému vyloženě zakotven, přestože se v důvodové zprávě k zákonu o právech příslušníků národnostních menšin uvádí, že na našem území existují další etnické a národnostní skupiny, ale nejedná se o menšiny, jelikož její příslušníci nemají občanství ČR. Rozdílnost mezi národnostní a etnickou menšinou není tudíž z pohledu práva rozlišena, přesto se ochrana práv vztahuje i na již zmiňovanou etnickou skupinu (Šišková, 2001, s. 32-33).

1.2.2 Etnikum

Význam slova etnikum pochází z řeckého slova ethnos znamenající - kmen, národ, rasa. Etnikum je skupina lidí se stejným společenským původem, kteří zpravidla používají společný jazyk a hlásí se ke stejné kultuře. Etnikum se vyznačuje svou etnicitou, což znamená soubor kulturních, jazykových, rasových a teritoriálních faktorů, historických osudů a představ o svém původu. Etnicita se stává pro multikulturní výchovu základním pojmem. Etnikum je v praxi ztotožňováno s pojmem národ. Česká republika je chápána jako etnicky homogenní stát (Průcha, 2011, s. 24).

1.2.3 Rasa, Rasismus

Definice rasy podle Průchy (2011, s. 38): „*Rasy (plemena) jsou velké skupiny lidí s charakteristickými tělesnými znaky, které jsou dědičné, vytvořily se vlivem přírodního prostředí a vznikly původně v určitých geografických teritoriích: europoidní plemeno v Evropě a na Blízkém východě, negroidní plemeno v Africe, mongoloidní plemeno v Asii.*“

Rasismus je popsán ve Velkém sociologickém slovníku jako nepřátelské postavení vůči příslušníkům jiných ras nebo etnika, který může dospět až do fanatických forem a může se přeměnit v ideologii a teror. Je zaměřen vůči menšině s výraznějšími rozlišovacími znaky fyzickými, jazykovými, profesionálními, náboženskými. Masový rasismus je projevem sociálního napětí uvnitř většiny, které nebývá řešeno a vede k vyhledávání univerzálního viníka (Maříková a kol., 1996. s. 908-909).

V naší společnosti jsou rasistické projevy spojovány převážně s extremistickými skupinami. U obyčejných lidí se setkáváme spíše s projevy nechuti nebo obavami způsobenými odlišností jiných kultur a cizinců (Hladík, 2006, s. 68).

1.2.4 Kultura

Rovněž pro kulturu není vymezen jednotný pojem, jelikož tato může představovat velké množství významů.

Lze ji vymezit podle dvou různých pojetí a to na širší a užší pojetí kultury. Širší pojetí obsahuje jednak materiální výtvořiny (obydlí, nástroje), které byly vytvořeny lidskou prací tak i duchovní výtvořiny (náboženství, zvyky, právo). V užším pojetí je pak kultura chápána jako projev myšlení, nebo chování lidí, určitého společenství, což mohou být tradice, zvyky, způsoby komunikace, předávané zkušenosti (Průcha, 2011, s. 34).

Kultura není fixní, její vnímání podléhá změnám v čase i prostoru. Nedá se ohodnotit známkou a stanovit, která je z pohledu určité země na nejvyšším žebříčku. Neexistují lepší a horší kultury, rozvinuté či zaostalé stejně jako nelze podobným způsobem srovnávat třeba jazyky (Buryánek, 2002, s. 34).

2 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Multikulturní výchovu můžeme zjednodušeně chápat jako proces, který vede k osvojení si znalostí o jiných kulturách, které vedou k pochopení odlišností a usnadnění komunikace. Je jedním z průřezových témat českého školství a dostává se i do oblasti státní správy. Za takovou instituci státní správy můžeme považovat Policii České republiky, jejíž příslušníci přicházejí téměř pravidelně při své činnosti do kontaktu s národnostními a etnickými menšinami.

2.1 Definice multikulturní výchovy

Definici multikulturní výchovy nelze jednoznačně definovat z důvodu terminologické nejednotnosti. V literatuře se pak můžeme setkat s jejími dvěma pojmy a to: multikulturní výchova a interkulturní vzdělávání, což můžeme považovat za synonyma vymežující stejnou problematiku. V našem Rámcovém vzdělávacím programu a rovněž ve světě je častěji používán termín multikulturní výchova (Hladík, 2006, s. 18).

Dle Průchy (2011 s. 15): *„Multikulturní (interkulturní) výchova je edukační činnost zaměřená na to, aby učila lidi z různých etnik, národů rasových a náboženských skupin žít spolu, vzájemně se respektovat a spolupracovat. Provádí se na základě různých programů ve školách a v mimoškolních zařízeních, v osvětových akcích, v reklamních kampaních, v politických opatřeních. Jsou s ní spojovány velké naděje, i značné finanční prostředky, ale její skutečný efekt není spolehlivě prokázán.“*

Interkulturní výchova a vzdělávání umožňuje chápat a přijímat odlišnosti různých kultur a pozitivně je využívat. V multikulturním světě jsou odlišné zvyky různých kultur důvodem pro vyvolávání konfliktů, ale odlišnost zároveň otevírá prostor pro nové poznání. Odlišnosti by měly být brány pozitivně, sloužíc k vlastnímu obohacení a ne k vyvolávání konfliktu. Interkulturní vzdělávání má vést k respektování odlišností, chápání jiných kultur a obohacování způsobu života. Spolupráce a komunikace s příslušníky odlišných kultur má vést k uvědomění si ne tak výrazných odlišností jiných kultur. Interkulturní výchova má otevírat nové cesty, analyzovat zkušenosti a integrovat je do globálních představ (Buryánek, 2002, s. 13).

2.2 Cíle multikulturní výchovy

Cílem či snahou multikulturní výchovy je vychovat člověka, který by rozuměl podaným informacím, byl je schopen vyhodnotit a posuzovat, a nenechal se slepě ovlivňovat negativním tvrzením z médií a okolí. Pokud se tyto prvky kritického myšlení ve výchově podaří uplatnit, povede to k úspěšnému získávání multikulturních kompetencí (Hladík, 2006, s. 27).

Podle Mistríka (2008, s. 18): „Multikulturní výchova si klade za cíl podporovat odlišné kultury v čase a prostoru, což definuje jako kulturní pluralitu. Upřednostňuje úctu a respekt k odlišnostem nejen mezi kulturami, ale i mezi příslušníky majority a minority tak i minoritami samotnými. Cílem je rovněž podporovat mezikulturní spolupráci a upřednostňovat podporu kladných vztahů mezi kulturami.“

Dle Buryánka (2002, s. 14): „Cílem interkulturní výchovy je připravit studenty na život v kulturně pluralitní společnosti tak, že je vybaví potřebnými interkulturními kompetencemi.“

Tyto kompetence jsou:

1. **Znalosti** o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti.
2. **Dovednosti** orientovat se v kulturně pluralitním světě a využívat interkulturní kontakty a dialog k obohacení sebe i druhých.
3. **Postoje tolerance, respektu a otevřenosti** k odlišným skupinám a životním formám, včetně vědomí potřebnosti osobní angažovanosti.“

2.3 Multikulturní kompetence

Definovat multikulturní kompetence bychom mohli z předešlé kapitoly, kdy lze obecně uvést, že se jedná o úroveň multikulturních znalostí, dovedností a postojů, kterými člověk disponuje, je schopen je používat a uplatňovat, a od jejichž úrovně se odvíjí jeho celkový postoj k jiným kulturám.

Jak uvádí Hladík (2006, s. 31): „Multikulturní kompetence je třeba chápat jako nedělitelný komplex. Proto není možné, aby si žáci osvojovali např. pouze znalosti s tím, že by se

nepracovalo na tom, aby se tyto znalosti odrážely v postojích žáků. Žáci jsou prostřednictvím multikulturních kompetencí připravováni na život v multikulturní společnosti.“

3 ÚVOD DO PROBLEMATIKY POČÁTKU MULTIKULTURNÍ VÝCHOVY U POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Změnou politické situace po roce 1989 a otevřením hranic celému světu došlo k příchodu cizinců a migrantů do České republiky (dále jen ČR). Policie České republiky (dále jen PČR) se s příchodem cizinců a migrantů dostala do nového postavení, ve kterém nebyla do té doby zvyklá pracovat. Na základě uvedených změn a stále se zvyšujícímu počtu cizinců a migrantů přicházejících do ČR muselo dojít také ke změně policejní práce tak, aby PČR byla schopna komunikovat s cizinci a národnostními menšinami, pochopila její odlišné kulturní vzorce chování a z této nové pozice se k nim naučila přistupovat. Respektováním odlišností v žádném případě neznamená, že by policie měla snad tolerovat, či přehlížet případná protiprávní jednání, neboť policie musí svou činnost vykonávat v souladu s celým právním řádem ČR, nařízeními vlády, vyhláškami ministerstva vnitra či rozkazy policejního prezidenta a zachovávat neutrální stanovisko jak k majoritě, tak i minoritě.

Odbor bezpečnostní politiky byl v rámci Ministerstva vnitra pověřen k vypracování Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám, od které se odvíjely další koncepce multikulturního vzdělávání u PČR.

3.1 Právní zakotvení

Jednou ze základních právních norem, ze kterých vychází nejen zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ale i další právní normy, kterými se PČR ve svých rozhodnutích řídí a kterými je vázána, je Ústava České republiky a Listina základních práv a svobod.

3.1.1 Ústava České republiky

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky v úvodní Preambuli uvádí: „*My občané České republiky, v Čechách, na Moravě i ve Slezsku,...*“ dále pokračuje: „*... jako vlast rovnoprávných, svobodných občanů, kteří jsou si vědomi svých povinností vůči druhým a zodpovědnosti vůči celku, jako svobodný a demokratický stát, založený na úctě k lidským právům a na zásadách občanské společnosti, jako součást rodiny evropských a světových demokracií,...*“

Z Preambule vyplývá, že práva národnostních a etnických menšin jsou zaručena ústavou, bez ohledu jaké jsou národnosti, etnika či náboženského vyznání.

Jak se dále uvádí v Ústavě, čl. 10 *„Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu: stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní úmluva.“*

Z toho vyplývá, že ČR je vázána vyhlášenými mezinárodními smlouvami, k její ratifikaci dal souhlas Parlament. Jednou z takových je kupříkladu: Deklarace o právech osob příslušejících k národnostním, náboženským a jazykovým menšinám (OSN, 1992), Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, nebo Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin (RE, 1995), která je významným dokumentem zaručující práva národnostních menšin.

3.1.2 Listina základních práv a svobod

Další ochrana práv národnostních menšin je zakotvena v Ústavním zákoně č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, kde se uvádí v čl. 3,

„odst. 1, Základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení.“

odst. 2, Každý má právo svobodně rozhodovat o své národnosti. Zakazuje se jakékoli ovlivňování tohoto rozhodování a všechny způsoby nátlaku směřující k odnárodňování.“

odst. 3, Nikomu nesmí být způsobena újma na právech pro uplatňování jeho základních práv a svobod.“

Práva národnostních a etnických menšin jsou dále zahrnuty v Listině základních práv a svobod, čl. 24 a čl. 25.

„Čl. 24

Příslušnost ke kterékoli národnostní nebo etnické menšině nesmí být nikomu na újmu.

Čl. 25

Odst. 1, Občanům tvořícím národnostní nebo etnické menšiny se zaručuje všestranný rozvoj, zejména právo společně s jinými příslušníky menšiny rozvíjet vlastní kulturu, právo rozšiřovat

a přijímat informace v jejich mateřském jazyku a sdružovat se v národnostních sdruženích. Podrobnosti stanoví zákon.

Odst. 2 Občanům příslušejícím k národnostním a etnickým menšinám se za podmínek stanovených zákonem zaručuje též

a) právo na vzdělání v jejich jazyku,

b) právo užívat jejich jazyka v úředním styku,

c) právo účasti na řešení věcí týkajících se národnostních a etnických menšin.“

Z výše citovaného lze dovozovat, že ochrana práv a svobod národnostních a etnických menšin v ČR, jsou zakotvena ve dvou ústavních zákonech, což fakticky znamená, že přijetí jiných zákonů ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám nesmí být v rozporu s právě jmenovanými ústavními zákony.

3.1.3 Zákon o Polici České republiky

Postavení a činnosti PČR, jsou definovány v zákoně č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky ze dne 17 července 2008, kde se v § 2 uvádí:

„Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva).“

Z uvedeného pojmu „*slouží veřejnosti*“, lze chápat, že PČR slouží rovněž i příslušníkům národnostních a etnických menšin. Je zde patrné, že zákon o PČR opět vychází z Ústavy a Listiny základních práv a svobod a navazuje na ochranu práv a svobod národnostních a etnických menšin v návaznosti na vyhlášené mezinárodní smlouvy.

V § 9 zákona o PČR se mezi základními povinnostmi policisty uvádí,

„Zdvořilost.

Policista a zaměstnanec policie jsou při plnění úkolů policie povinni dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.“

Tak jako v předchozí citaci není zde uveden přímo pojem národnostní a etnické menšiny, ale v pojmu důstojnosti osob lze opět spatřovat, že se týká všech osob bez rozdílu rasy.

3.1.4 Trestní zákoník

Dalším ze zákonů, ze kterého policie vychází při ochraně práv národnostních a etnických menšin je zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákon, kde jsou definovány trestné činy s rasovým podtextem. Jedná se o trestné činy narušující soužití lidí, kde se v § 352 **Násilí proti...**, odst. 2 uvádí:

„Kdo užije násilí proti skupině obyvatelů nebo jednotlivci nebo jim vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou skutečně nebo domněle bez vyznání...“

Dále v § 355 **Hanobení národa, rasy, etnické...**, odst. 1 je uvedeno:

„ Kdo veřejně hanobí

a) některý národ, jeho jazyk, některou rasu nebo etnickou skupinu, nebo

b) skupinu osob pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou skutečně nebo domněle bez vyznání.“

Rovněž v § 356 **Podněcování k nenávisti vůči skupině...**, je uvedeno: *„Kdo veřejně podněcuje k nenávisti k některému národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob nebo k omezování práv a svobod jejich příslušníků...“*

Dále se jedná o trestné činy proti lidskosti, kde se v § 400 **Genocidium** uvádí: *„Kdo v úmyslu zničit úplně nebo částečně některou rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou, třídní nebo jinou podobnou skupinu lidí“* a v § 401 **Útok proti lidskosti**, kde se uvádí v písmenech:

„e) perzekuce skupiny obyvatelstva na politickém, rasovém, národnostním, etnickém, kulturním nebo náboženském základě, z důvodu pohlaví nebo z jiného podobného důvodu,

f) apartheidu nebo jiné podobné segregace nebo diskriminace,“

Další ochrana práv národnostních menšin jsou obsaženy v § 402 **Apartheid a diskriminace skupiny lidí** se uvádí v: *„odst. 1 Kdo uplatňuje apartheid nebo rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou nebo třídní segregaci nebo jinou podobnou diskriminaci skupiny lidí...“*

V § 403 **Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka,**

„odst.1 Kdo založí, podporuje nebo propaguje hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka, nebo hlásá rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou či třídní zášť nebo...“

Z uvedeného výčtu trestných činů je patrné, že PČR má dostatečný základ v trestním zákoníku ke stíhání pachatelů rasově motivovaných trestných činů. Aby však došlo ke správnému výkladu a pochopení jednotlivých skutkových podstat trestných činů a mohly být správně aplikovány v trestním řízení, jsou důležité teoretické znalosti policistů, na základě kterých mohou kvalifikovaně posoudit, že jde právě o rasově motivovaný trestný čin. K tomu bylo zapotřebí zavést systém multikulturního vzdělávání policistů a to nejen ve vztahu k trestnímu řízení, ale i samotné práci policistů v ulicích, o kterém se budu zabývat v následující kapitole.

3.2 Zavádění multikulturního vzdělávání u PČR

V roce 2002 byl usnesením vlády pověřen ministr vnitra k vypracování koncepce strategie pro práci policie ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám v ČR, tak aby navazovala na dosavadní policejní aktivity, které přijala od roku 1989 a reagovala na společenské procesy, spojené s přílivem cizinců, migrantů a žadatelů o azyl do ČR. Dokument dostal název Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám (dále jen Národní strategie).

3.2.1 Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám.

Národní strategie měla za úkol vytvořit předpoklady, navrhnout mechanismy, hledat cesty a opatření pro komunikaci tak, aby příslušníci PČR disponovali novými kompetencemi pro policejní práci v multikulturní společnosti a rovněž zapojit příslušníky národnostních menšin do policejní práce (Národní strategie, 2002).

Hlavními cíly dokumentu jsou:

- zvyšovat prestiž policejní práce vedoucí ke kladnému hodnocení policie,

- vytvořit rámec preventivních policejních aktivit, který byl by ekvivalentem represivního pojetí policejní práce,
- zapracovat do systému celoživotního vzdělávání policistů problematiku týkající se národnostních a etnických menšin,
- vypracovat podklady pro zaměstnání příslušníků národnostních menšin u PČR,
- vypracovat postupy umožňující PČR zefektivnění práce ve vztahu k menšinovým komunitám,
- zpracovat reprezentativní výzkum, který by zmapoval a identifikoval problematiku vztahu PČR a etnických a národnostních menšin ve společnosti (Národní strategie, 2002).

Realizací navrhovaných cílů se zaměřují na řešení záležitostí týkající se romské národnostní menšiny a nevylučují i uplatnění problematiky na ostatní národnostní menšiny. Ve vztahu k cizincům se zaměřuje na vybudování policejního vzdělávání, získávání znalostí o cizincích, o jejich životních stylech, kulturních a náboženských hodnotách.

Národní strategií bylo zavedeno pět mechanismů vztahu PČR k národnostním a etnickým menšinám.

1. Oblast vzdělávání a formování kariéry policistů.

Navrhované řešení má navazovat na nový systém vzdělávání a koncepci celoživotního vzdělávání příslušníků PČR a má přinést nové pojetí policejní práce, kdy především policejní práce musí být službou občanům. Policista musí být vysoce profesionální a kvalifikovaný, disponující vysokým etickým standardem. Cílem vzdělávání je rovněž školení policistů v problematice národnostních a etnických menšin v rámci celoživotního vzdělávání.

2. Multikulturní policie - zaměstnávání příslušníků národnostních menšin u PČR.

Vzhledem k etnicky homogennímu složení policejního sboru je cílem strategie nastartovat a propagovat nábor příslušníků minorit k PČR. Podle platné legislativy se může příslušníkem PČR stát pouze občan České republiky, a proto se zaměstnání může týkat pouze příslušníků národnostních menšin, které jsou definovány zákonem č. 273/2001Sb. o právech příslušníků národnostních menšin. Zaměstnáváním příslušníků národnostních menšin má vzrůst důvěra menšin nejen k policii, ale i vůči jiným státním institucím.

V řadách policie má usnadnit komunikaci vůči menšinám a naopak. Bylo navázáno na projekty Střední policejní školy v Brně, kde proběhly kurzy „Příprava občanů národnostních menšin k přijetí do služebního poměru příslušníků PČR.

3. Psychologické šetření uchazečů o práci u PČR, monitoring xenofobní hodnotové orientace policisty v rámci základní odborné přípravy.

Pro úspěšné zavedení celé strategie je důležité, aby u PČR nebyli zaměstnaní policisté s xenofobním a rasistickým smýšlením. Cílem je snížit riziko zaměstnávání takovýchto policistů. Uchazeči o práci v PČR se budou podrobovat zdokonaleným vstupním testům a psychologickým vyšetření, zaměřených na odhalování uvedených negativních projevů.

4. Etický kodex policisty.

V přípravě nově navrhovaného Etického kodexu policisty, budou začleněny nové prvky ve vztahu k příslušníkům národnostních a etnických menšin, což by mělo vést k respektování kulturních odlišností minorit. Etický kodex policisty má být využitelný jako etický normativ pro výuku a výcvik příslušníků PČR.

5. Výzkum vztahu PČR a národnostních a etnických menšin v české společnosti.

Cílem je uskutečnit sociologické šetření problematiky vztahu PČR a národnostních menšin a cizinců v ČR, a ze sebraných a vyhodnocených dat vycházet při zavádění nových projektů týkajících se příslušníků národnostních menšin (Národní strategie, 2002).

Strategií bylo navrženo provedení tří pilotních projektů.

- Plán činnosti Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám má na některém z krajských správ PČR, s vyšším zastoupením minorit a zvýšenou kriminalitou, vést k vypracování pilotního projektu ve vztahu k národnostním menšinám, jehož vyhodnocením by se měly stanovit priority, definovat aktuální a konkrétní cíle a stanovit prostředky dosažení cílů a navrhnout další řešení.
- Zavedení styčného důstojníka pro problematiku národnostních menšin, který bude v dané lokalitě monitorovat a formulovat priority plánu činnosti PČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám.

- Zavedení asistenta policie pro potírání lichvy v sociálně vyloučených romských komunitách s cílem zlepšit informovanost o rizicích spojených s lichvou, která vyžaduje znalost a zmapování prostředí policistou (Národní strategie, 2002).

Výše uvedenými kroky Národní strategie byly nastartovány mechanismy práce PČR pro svou činnost v následujících letech ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám, na kterou navazovaly další strategie.

3.2.2 Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období 2006 -2007

Nazývaná též aktualizovaná Strategie, navazovala na Národní strategii Policie České republiky ve vztahu k národnostním menšinám z roku 2002. Analyzuje současný stav a dosažené výsledky předešlé strategie, včetně rizik i nedostatků, navrhuje nová opatření a stanovuje nové úkoly vyplývající z těchto návrhů Ministerstvu vnitra ČR (dále jen MVČR) a PČR. Kladně bylo hodnoceno zavedení styčných důstojníků, zavedení regionálních projektů ve vztahu k menšinám a byl zaznamenán významný posun ve vzdělávání policistů. Naopak se nepodařilo dostatečně zavést nábor příslušníků menšin a monitoring zaměřený na odhalování xenofobního a rasistického smýšlení policistů. V roce 2004 se uskutečnil sociologický výzkum vztahu PČR a národnostních menšin (Strategie, 2006).

S ohledem na tyto nové poznatky má aktualizovaná Strategie tři dimenze:

- dimenzi sociální
- dimenzi lidských práv
- dimenzi národnostní (Strategie, 2006).

Dimenze sociální se zabývá problematikou v sociálně vyloučených lokalitách, jakými mohou být rasově motivované trestné činy, případně specifické druhy kriminality vyskytující se v tomto prostředí, jakými jsou obchod s lidmi, kuplířství, lichva, distribuce drog.

Dimenze lidských práv se vztahuje k ochraně menšiny před diskriminací a rasově motivovanou kriminalitou.

Dimenze národnostní vychází z deklarace příslušnosti k národnostní menšině a chrání práva menšin (Strategie, 2006).

V oblasti vzdělávání se podařilo do policejní praxe zavést několik projektů. Na školních policejních střediscích byl v roce 2004 zaveden kurz Multikulturní výchova určený pro policisty pořádkové a dopravní policie, policisty služby cizinecké a pohraniční policie a policisty služby kriminální policie. Rovněž instruktoři těchto kurzů prošli specializačními kurzy.

Pro policisty byl MVČR v roce 2005 vydán manuál Policista v multikulturním prostředí. Pro policisty, kteří po nástupu k PČR absolvují na policejních školách základní odbornou přípravu, byla do výukových témat zavedena problematika práce s menšinami, problematika lidských práv a řešení konfliktních situací s cizinci. Od března 2004 bylo na Střední policejní škole v Praze otevřeno Středisko pro lidská práva, které se podílí na sestavování učebních osnov, poskytuje odborné zázemí pro učitele policejních škol a pořádá kurzy zaměřené na předmětnou problematiku. V roce 2004-2005 proběhl ve spolupráci s Nizozemským centrem pro mezinárodní spolupráci projekt Phare Twinning Light CZ02/IB/JH/02-TL, Strategie policejní práce s menšinami, jehož úkolem bylo zajistit školení středního policejního managementu a policejních specialistů z regionů s výrazným počtem příslušníků národnostních a etnických menšin. Byly uskutečněny stáže na policejních školách za účasti resortních i externích odborníků. Další prioritou bylo nastavení vzdělávání policejního managementu na téma interkulturního soužití a pořádání specializačních seminářů k předmětnému tématu. Kladně je hodnocena oblast zavádění systémových preventivních nástrojů pro policejní práci s menšinami (Strategie, 2006).

Byl vydán Etický kodex Policie ČR, v něm jsou obsaženy teze o rovném policejním přístupu ke každé osobě bez rozdílu, což znamená respekt ke kulturní a hodnotové odlišnosti všude tam, kde nedochází ke střetu se zákony České republiky. MVČR byla vydána příručka Policista v multikulturním prostředí, která policistům poskytuje informace o kulturních a národnostních odlišnostech nejpočetnějších národnostních menšin žijících u nás. I přes přijatá opatření je z průběžného monitorování patrná malá informovanost uvnitř policejního sboru o zavedených opatřeních, což dalo podnět ke zkvalitnění informovanosti uvnitř policie (Strategie, 2006).

3.2.3 Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období let 2008 -2012

Rovněž navazuje na předešlou Strategii 2006-2007, vyhodnocuje její výsledky a stanovuje nové úkoly pro práci PČR. Připravuje řešení tak, aby byla v souladu s chystanou reformou policie, kdy se očekává přijetí nového zákona o PČR.

V oblasti vzdělávání byl na Středisku pro lidská práva při Střední policejní škole v Praze vypracován výukový materiál s názvem „Policie mezi kulturami“, který do osnov zavádí modelové situace zaměřené na komunikaci policistů s příslušníky menšin. Za účasti externích odborníků byly uskutečněny projekty „Vzdělávání příslušníků Policie ČR v problematice integrace cizinců v České republice“ a „Antidiskriminační vzdělávání příslušníků PČR“ (Strategie, 2008).

V oblasti zaměstnávání příslušníků národnostních menšin proběhla informační kampaň o možnostech práce menšin u PČR. Na Střední policejní škole MVČR v Holešově bude probíhat projekt „Policie pro všechny“. Cílem projektu bude umožnit příslušníkům národnostních menšin dosáhnout maturitního vzdělání, připravit je pro práci u policie a pomoc při získání státního občanství ČR, umožňující vstoupit k PČR (Strategie, 2008).

Došlo k výzkumu kriminality v sociálně vyloučených lokalitách, aby byl získán přehled o struktuře trestných činů v těchto lokalitách. Výsledky výzkumu budou použity v dalších akčních plánech.

V oblasti zavedení styčných důstojníků pro práci s menšinami vedlo ke zlepšení komunikace a kontaktu s menšinami, který rovněž monitoruje strukturu menšin dané lokality. Rovněž tak zavedení asistenta PČR pro práci v sociálně vyloučených lokalitách vedlo k lepšímu monitorování tohoto prostředí a pomoci při zmapování latentní kriminality (Strategie, 2008).

Za stěžejní se považuje zavedení Community policing, která má zapojit veřejnost do policejní práce a naopak. Community policing má zavést mechanismy a opatření, které policistům umožní s příslušníky menšin efektivněji komunikovat, řešit problémy, budovat důvěru a má vést k dobré znalosti bezpečnostní situace v komunitách. Na principu Community policing byly vybudovány aktivity práce PČR ve vztahu k menšinám. Z Community policing vychází také aktualizovaná Strategie, nastavuje cíle pro další

období a je v souladu s jinými právními předpisy. Nové úkoly již nejsou podrobně uváděny, ale budou stanoveny v akčních plánech, k jejichž vyhodnocování bude docházet po 1,5-2 letech. Konkrétní plány budou stanoveny jejich gestory pro dosažení daného cíle. Akční plán bude schvalován ministrem vnitra a hlavním gestorem bude odbor bezpečnostní politiky MVČR, jakožto gestor za problematiku policejní práce ve vztahu k menšinám (Strategie, 2008).

Koncepcí byly nastaveny strategické cíle pro období let 2008 – 2012, kterými je zdokonalení systémových opatření PČR pro práci s menšinami, zvýšit informovanost uvnitř policie o zavedených opatřeních v rámci strategie, zajistit systematické vzdělávání a přípravu policistů pro práci s menšinami a pro zajištění implementace strategie vytvářet akční plány.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ÚVOD K PRAKTICKÉ ČÁSTI

Vstup do schengenského prostoru přinesl České republice své migranty, cizince, uprchlíky a azylanty. Na PČR jsou v této souvislosti kladeny nové požadavky, spočívající v zajištění ochrany práv a bezpečnosti cizinců a menšin na našem území a zajištění dodržování zákonnosti v komunitách.

Policista se tak pohybuje v multikulturním prostředí, kdy se při své služební činnosti setkává nejen s občany ČR, ale také s občany národnostních menšin, cizinci a azylanty. Tato skutečnost nese fakt, že policista musí být připraven řešit konkrétní situace ve vztahu k těmto menšinám tak, aby jeho rozhodování bylo nestranné a aby bylo v souladu s právním řádem a činil taková rozhodnutí, která vedou k zajištění ochrany práv a bezpečnosti nejen majoritní společnosti, ale také menšin a cizinců na našem území.

Výzkum by měl sloužit k získání konkrétních údajů o multikulturních kompetencích policistů. Získané výstupy mohou být použity k nastavení systému vzdělávání či doškolování policistů v oblasti multikulturní výchovy, které povedou nejen k rozšíření, ale i zdokonalení znalostí samotných policistů, což může vést ke zlepšení vztahů mezi policií a multikulturní společností a v neposlední řadě tak zlepšit i samotnou prestiž policie.

4.1 Výzkumné téma

Výzkumným tématem jsou multikulturní kompetence policistů sloužících na obvodních odděleních PČR v Přerově. Pro policisty je důležité umět komunikovat a udržet kontakty uvnitř menšinové komunity, znát její odlišné vzorce chování, předvídat a předcházet konfliktům a překonat případnou nedůvěru. K tomu, aby byly naplněny tyto cíle, je důležité znát úroveň multikulturních kompetencí policistů.

Jednou ze složek policie, která přichází pravidelně do styku s národnostními menšinami a cizinci jsou policisté pořádkové policie. V rámci výkonu služby řeší konkrétní případy, kupříkladu v sociálně vyloučených lokalitách s převažujícím romským etnikem či menšinových komunitách. Policisté pořádkové policie rovněž přicházejí do styku s národnostními menšinami a cizinci při vykonávání dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu. Další ze složek policie, která řeší konkrétní úkoly v multikulturním

prostředí, jsou policisté služby cizinecké policie a to v rámci provádění kontroly oprávněnosti pobytů cizinců na území ČR.

Samotná úroveň multikulturních kompetencí uvedených policistů pak ovlivňuje samotný výsledek konkrétního služebního zákroku či úkonu a tím spojený pohled na samotnou policii.

4.2 Cíle výzkumu

Obecným cílem výzkumu je zjištění stavu multikulturních kompetencí policistů a to ve vztahu k věkové kategorii, délce služebního poměru a jejich vzájemné porovnání.

4.2.1 Zjištění úrovně multikulturních znalostí

Jakým způsobem a kde policisté získali multikulturní znalosti. Zda tyto znalosti získali před vstupem k policii, případně až v průběhu trvání služebního poměru u policie. V případě, že je získali až u policie, zda to bylo v rámci základní odborné přípravy na některé z policejních škol, kterou absolvuje každý policista po vstupu k PČR, případně až po jejím absolvování v průběhu služebního poměru a to absolvováním odborných kurzů zaměřených na problematiku multikulturní výchovy.

4.2.2 Zjištění úrovně multikulturních dovedností

Jedním z cílů výzkumu je zjištění úrovně multikulturních dovedností policistů. Zda získané dovednosti jsou schopni uplatnit v konkrétním případě při vykonávání služební činnosti

4.2.3 Zjištění úrovně multikulturních postojů

Dalším z cílů výzkumu je zjištění úrovně multikulturních postojů a to nejen ve vztahu k vykonávané práci policisty, ale i samotný postoj policistů v jejich občanském životě ve vztahu k multikulturní společnosti. Zda-li mohou být postoje policistů ovlivňovány okolím, které pak mohou ovlivnit jejich nestranné rozhodování.

4.3 Popis výzkumného souboru

Před samotným zahájením výzkumu jsem oslovil vedoucího Územního odboru Přerov, kterého jsem seznámil se svým záměrem, a to provést u policistů Cizinecké policie v Přerově a policistů obvodních oddělení v Přerově dotazníkové šetření za účelem zjištění stavu multikulturních kompetencí policistů pro účely mé bakalářské práce.

Základní soubor je tvořen uniformovanými policisty služby pořádkové policie, kteří vykonávají službu v tzv. přímém výkonu, což fakticky znamená, že se jedná o policisty, kteří po oznámení na linku tísňového volání bývají prvotně vysláni k prověření místa oznámení, kde došlo ke spáchání protiprávního jednání, nebo se na ulici či v terénu jako první setkávají jak s poškozenými, tak i s pachateli. Dále je výzkumný soubor tvořen policisty služby Cizinecké policie v Přerově, kteří se v rámci své činnosti nejčastěji pohybují v multikulturním prostředí. Z tohoto důvodu jsem pro výzkum volil tyto skupiny policistů, jelikož se mi jeví, že právě uvedení policisté, kteří jsou prvotně a téměř neustále ve styku s veřejností, by měli disponovat multikulturními kompetencemi.

Výzkumný soubor byl tvořen policisty z obvodního oddělení PČR Přerov 1, policisty z obvodního oddělení PČR Přerov 2 a policisty služby Cizinecké policie v Přerově, pod jejichž místní příslušnost spadá samotné město Přerov, ale také okolní obce. Celkově se jedná o 135 policistů sloužících na uvedených odděleních. Z tohoto počtu je zastoupeno 129 mužů a 11 žen.

Samotný výzkum proběhl v prosinci roku 2011 na uvedených odděleních policie. Dotazník byl respondentům rozdán v tištěné podobě.

4.4 Metoda výzkumu

Pro výzkum jsem si zvolil kvantitativní metodu a použil jsem dotazníkové šetření. V dotazníku byly uvedené otázky jak otevřené, tak uzavřené se škálou nabídek možných odpovědí. Dotazník měl celkem 35 otázek. V úvodní části byly v otázkách 1 až 9, položené otázky na zjištění věku, pohlaví, délky trvání služebního poměru a otázky na zjištění kdy a kde se policista poprvé setkal s multikulturní výchovou.

V druhém bloku otázek s čísly 10 až 16 byly položené otázky na zjištění multikulturních znalostí policistů. Jednalo se o otázky uváděné v dostupné literatuře o multikulturní výchově, případně se jednalo o údaje zveřejněné Českým statistickým úřadem.

Ve třetím bloku otázek č. 17 až 25 byly položeny otázky na zjištění multikulturních dovedností policistů. Jednalo se například o otázky ke znalosti některého ze světových jazyků a uplatnění multikulturních dovedností policistů při výkonu služby.

Ve čtvrtém bloku otázek č. 26 až 35 byly položeny otázky se zaměřením na zjištění multikulturních postojů policistů. Jednalo se o otázky vyjadřující se k soužití s národnostními menšinami, případně k partnerským vztahům mezi majoritou a minoritou, či názory na organizace vystupující proti národnostním menšinám. Rovněž také otázky týkající se postojů k dění ve společnosti.

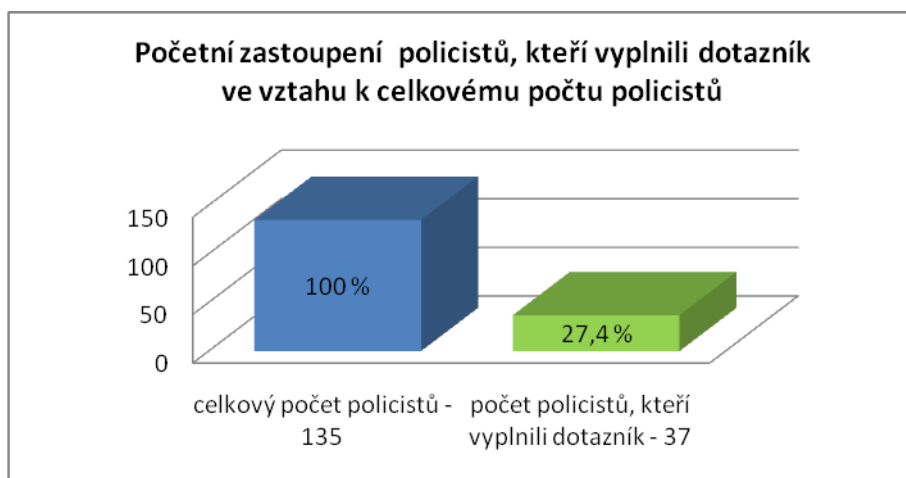
5 ANALÝZA DAT A INTERPRETACE

Odpovědi z dotazníků byly prvotně vyhodnoceny ručně, což v praxi znamenalo, že výsledky za jednotlivé otázky byly pro přehlednost převedeny do tabulky Microsoft Excel. Z tabulky byly vyhodnocovány jednotlivé otázky a jejich výsledky převedeny do číselné podoby. V číselné podobě pak byly výsledky porovnávány ve vztahu k jednotlivým položkám.

5.1 Demografické údaje

Na každé z oddělení bylo rozdáno po 15 dotaznících, což celkově činilo 45 dotazníků. Zpět se vrátilo 37 vyplněných dotazníků a to z obvodního oddělení PČR Přerov 1 – 13 dotazníků, z obvodního oddělení PČR Přerov 2 – 12 dotazníků a z cizinecké policie – 12 dotazníků. Z celkového výzkumného souboru 135 policistů byl 37 policisty vyplněn dotazník. Viz graf č. 1.

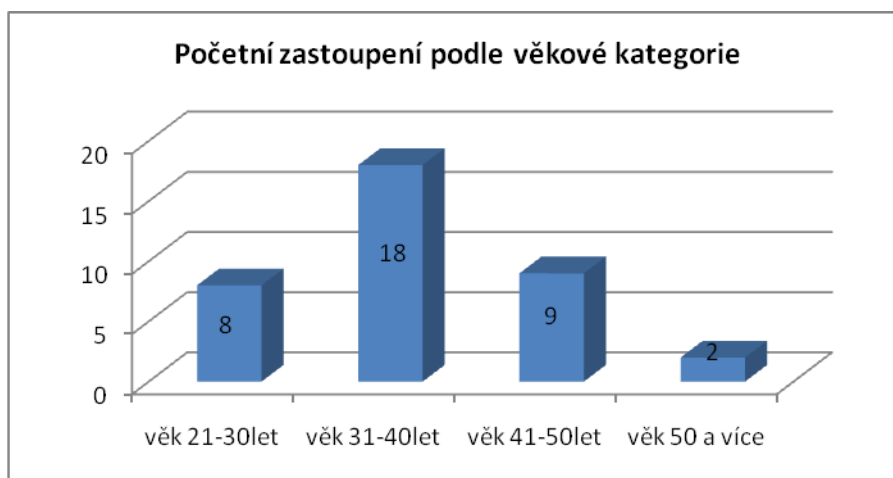
graf č. 1

Z počtu 37 vrácených dotazníků byly dotazníky vyplněny 29 muži a 8 ženami, což činilo 78,4% mužů a 21,6% žen.

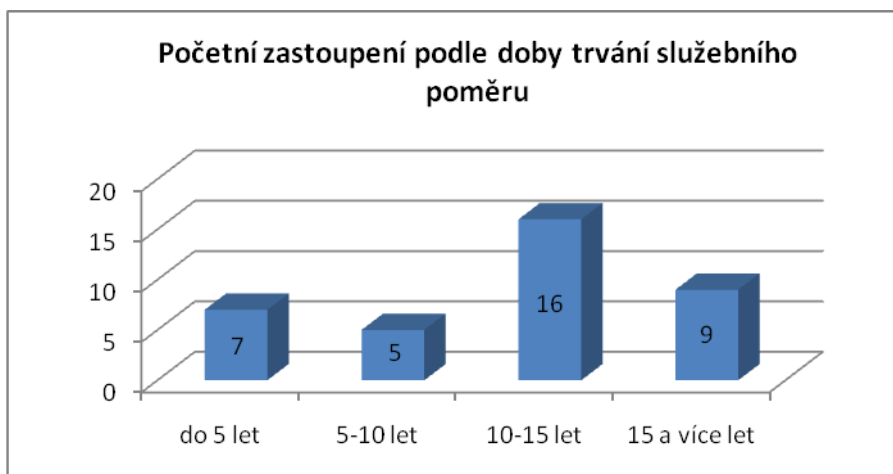
Z výzkumného souboru 37 policistů bylo 8 policistů ve věku 21-30let, 18 policistů ve věku 31-40 let, 9 policistů ve věku 41-50 let a 2 policisté ve věku 50 a více let. Nejpočetněji byla zastoupena kategorie policistů ve věkové kategorii 31-40 let. Nejmenší zastoupení měla věková kategorie 50 a více let. Viz graf č. 2.

graf č. 2

Výzkumný soubor 37 policistů byl pro přehlednost rozdělen podle doby trvání služebního poměru příslušníka PČR do čtyř kategorií a to policisté sloužící do 5 let, 5-10 let, 10-15 let a 15 a více let. Výzkumný vzorek tedy činil 7 policistů sloužících do 5 let, 5 policistů sloužících 5-10 let, 16 policistů sloužících 10-15 let a 9 policistů sloužících 15 a více let. Nejpočetněji tak byla zastoupena kategorie policistů sloužící 10-15 let. Naopak nejmenší zastoupení měla kategorie policistů sloužící 5-10 let. Viz graf č. 3.

graf č. 3

5.2 Znalosti základních pojmů

Vyhodnocením základních otázek bylo zjištěno, že z výzkumného souboru 37 policistů byl znám pojem multikulturní výchova 24 policistům a 13 policistům doposud ne. Policisté uvedli, že se s multikulturní výchovou setkali poprvé a to: na střední škole uvedlo

13 policistů, na vysoké škole uvedli 3 policisté, u PČR uvedlo 11 policistů a doposud se s multikulturní výchovou nesetkalo 10 policistů.

S multikulturní výchovou se v rámci základní odborné přípravy, kterou absolvuje každý policista po vstupu k PČR, setkalo na některé z policejních škol 18 policistů a 19 policistů nikoliv. S pojmem multikulturní výchova se v průběhu služebního poměru příslušníka PČR, tedy po absolvování základní odborné přípravy setkalo 21 policistů a 16 nikoliv.

S literaturou zaměřenou na národnostní menšiny se v průběhu služebního poměru setkalo 29 policistů a 8 policistů nikoliv. Z toho 22 policistů uvedlo, že se jednalo o literaturu vydanou resortem ministerstva vnitra a záporně odpovědělo 15 policistů. V případě záporných odpovědí to může také znamenat, že se s takovou literaturou sice setkali, ale mohlo jít o literaturu jiného vydavatele, než kterým je Ministerstvo vnitra.

5.3 Analýza znalostí

Na otázky zjišťující úroveň znalostí policistů v oblasti základních pojmů, rezortních dokumentů a statistických údajů policistů, bylo položeno sedm takto zaměřených otázek č. 10 až 16.

Znění jednotlivých otázek zaměřených na znalosti.

č. 10. Která z národnostních menšin je v ČR zastoupena nejpočetněji?

Nabízené možnosti odpovědí: Vietnamci, Ukrajinci, Slováci, Poláci

č. 11. Znáte některou romskou organizaci působící na území ČR? - uveďte

č. 12. Odkud pochází Romové?

Nabízené možnosti odpovědí: z Rumunska, ze Slovenska, z Iránu, z Indie

č. 13. Strach z cizinců a nenávisť k nim se nazývá?

Nabízené možnosti odpovědí: nacionalismus, segregace, xenofobie, rasismus

č. 14. Kdo v ČR vydává rozhodnutí o azylu?

Nabízené možnosti odpovědí: PČR, příslušný krajský úřad, příslušný městský úřad, Ministerstvo vnitra

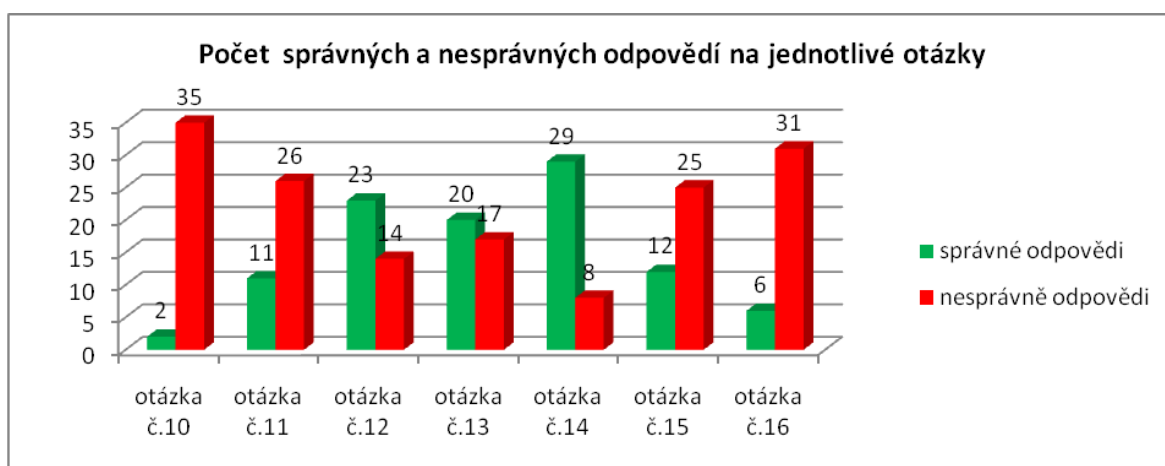
č. 15. Uveďte některý z právních předpisů, který upravuje integraci (začlenění) azylantů v ČR.

č. 16. Počet hlášených cizinců na území ČR za poslední dva roky:

Nabízené možnosti odpovědí: prudce stoupl, drží se na stejné úrovni, mírně klesl

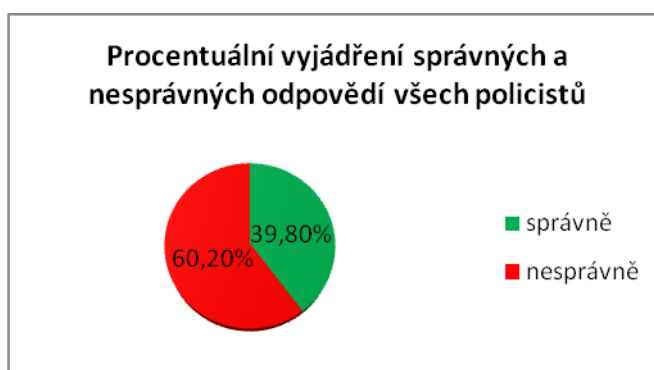
Výzkumným souborem 37 policistů bylo uvedeno celkem 259 odpovědí. Z celkového počtu 259 odpovědí činilo správných odpovědí 103 a nesprávných odpovědí 156. Viz graf č. 4.

graf č. 4

Procentuálně vyjádřeno je 39,8% správných odpovědí a 60,2% nesprávných odpovědí. Viz graf č. 5.

graf. č 5

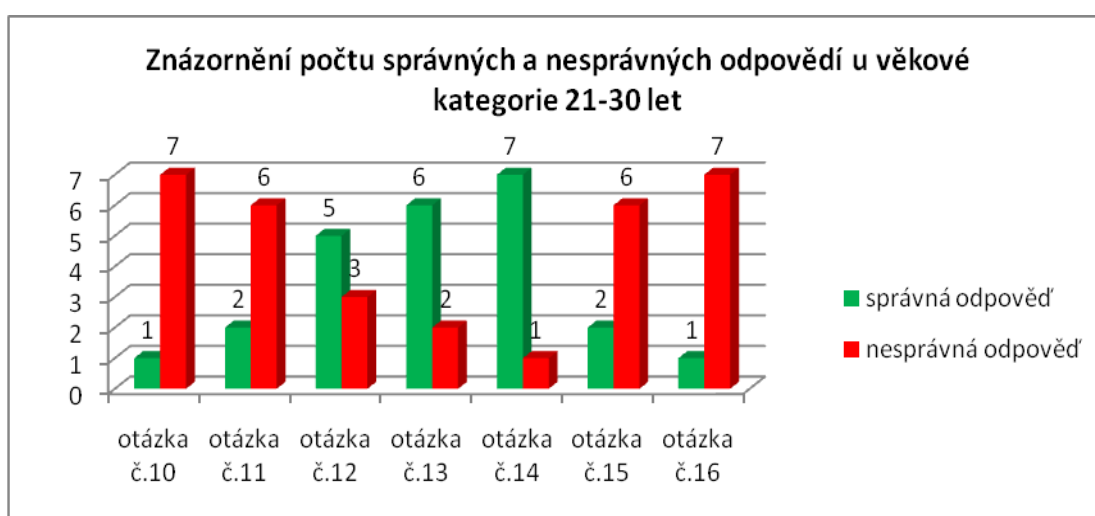

Z poměru správných a nesprávných odpovědí vyplývá, že znalosti ve vztahu k jednotlivým otázkám jsou nevyvážené. Nejvyšší rozdíl byl zaznamenán u otázek č. 10 a č. 16. Oproti tomu otázka č. 14 měla nejvyšší počet správných odpovědí.

Jednou z položek zjišťující úroveň znalostí policistů došlo vyhodnocením správných a nesprávných odpovědí za jednotlivé věkové kategorie 21-30let, 31-40let, 41-50let, 50 a více let a jejich vzájemným porovnáním.

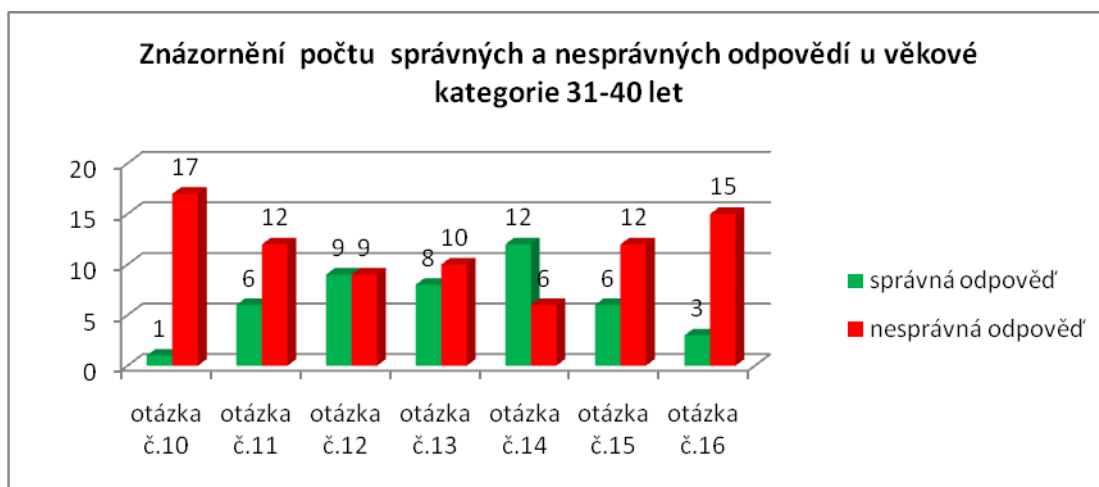
U věkové kategorie 21-30 let, odpovídalo na otázky č. 10 až 16 celkem 8 policistů. Z celkového počtu 56 odpovědí činilo správných odpovědí 24 a nesprávných odpovědí 32. Viz graf č. 6. Procentuálně vyjádřeno je 42,9% správných odpovědí a 57,1% nesprávných odpovědí.

graf č. 6

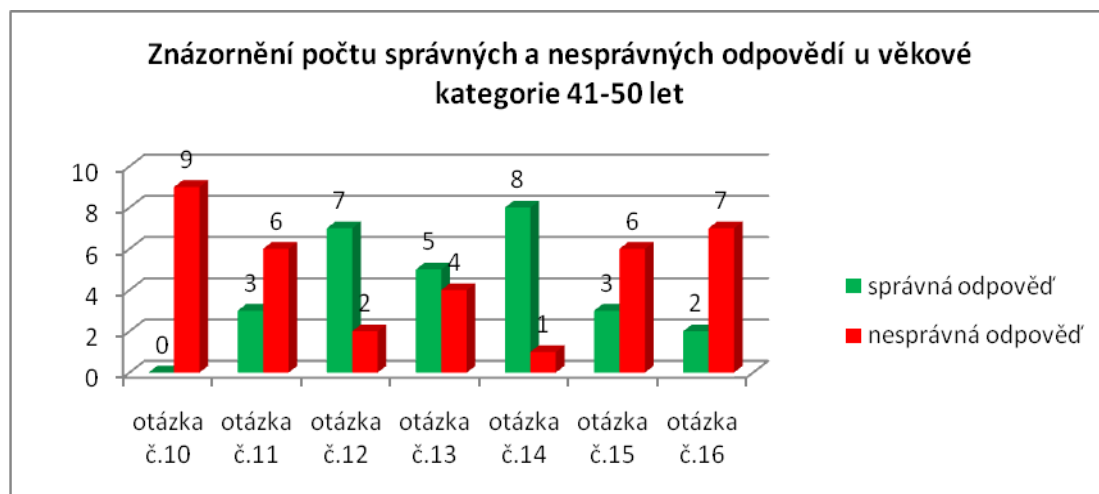
U věkové kategorie 31-40 let, odpovídalo na otázky č. 10 až 16 celkem 18 policistů. Z celkového počtu 126 odpovědí činilo správných odpovědí 45 a nesprávných odpovědí 81. Viz graf č. 7. Procentuálně vyjádřeno, policisté této věkové kategorie uvedli 35,7% správných odpovědí a 64,9% nesprávných odpovědí.

graf č. 7

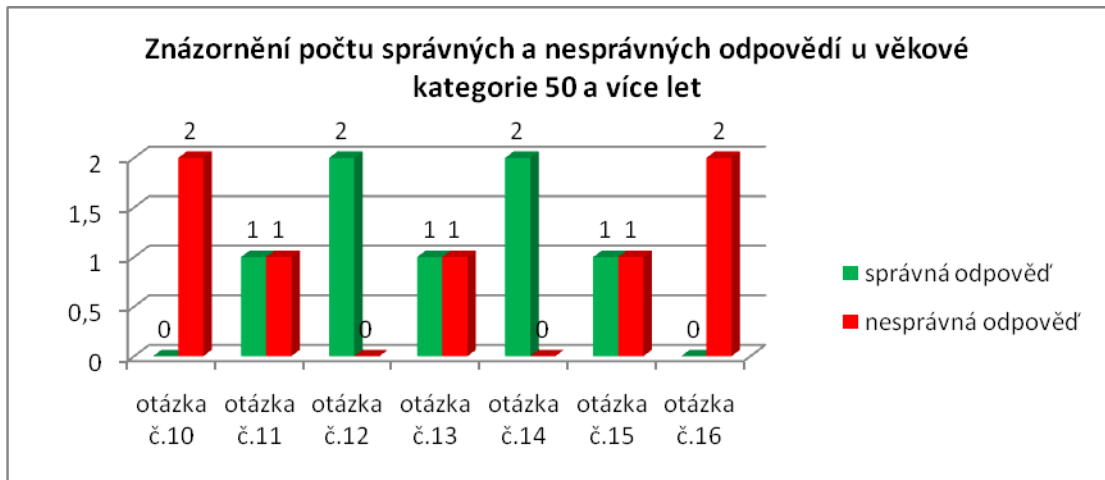
U věkové kategorie 41-50 let, odpovídalo na otázky č. 10 až 16 celkem 9 policistů. Z celkového počtu 63 odpovědí činilo správných odpovědí 28 a nesprávných odpovědí 35. Viz graf č. 8. Procentuálně vyjádřeno, policisté této věkové kategorie uvedli 44,4% správných odpovědí a 55,6% nesprávných odpovědí.

graf č. 8

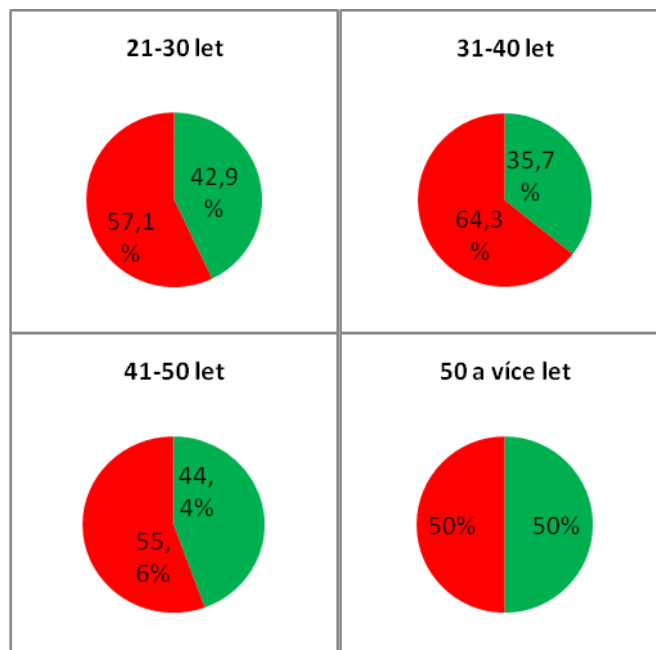
U věkové kategorie 50 a více let, odpovídali na otázky č. 10 až 16 celkem 2 policisté. Z celkového počtu 14 odpovědí činilo správných odpovědí 7 a nesprávných odpovědí 7. Viz graf č. 9. Procentuálně vyjádřeno, policisté této věkové kategorie uvedli 50% správných odpovědí a 50% nesprávných odpovědí.

graf č. 9

Porovnáním správných a nesprávných odpovědí ve vztahu k jednotlivým věkovým kategoriím převedených do procentuální hodnoty bylo zjištěno, že největší procento správně zodpovězených otázek měla věková kategorie 50 a více let, druhou v pořadí je věková kategorie 41-50 let, třetí je věková kategorie 21-30 let a poslední čtvrtá je věková kategorie 31-40 let. Viz graf č. 10.

graf č. 10

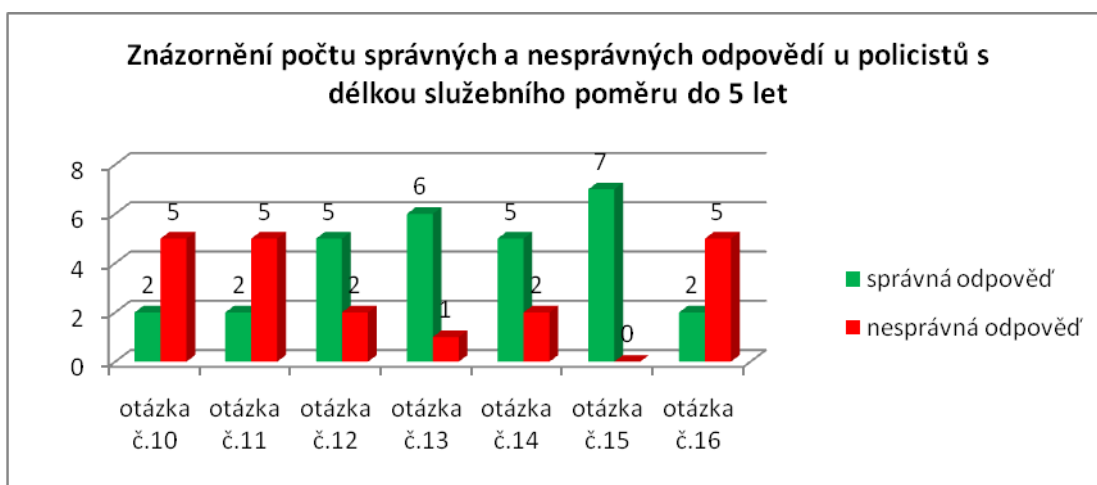

K dalšímu vyhodnocení zjišťující úroveň znalostí došlo vyhodnocením správných a nesprávných odpovědí policistů, které byly vyhodnoceny ve vztahu k délce trvání

služebního poměru příslušníka PČR do čtyř kategorií a to policisté sloužící do 5 let, 5-10 let, 10-15 let a 15 a více let a jejich vzájemným porovnáním.

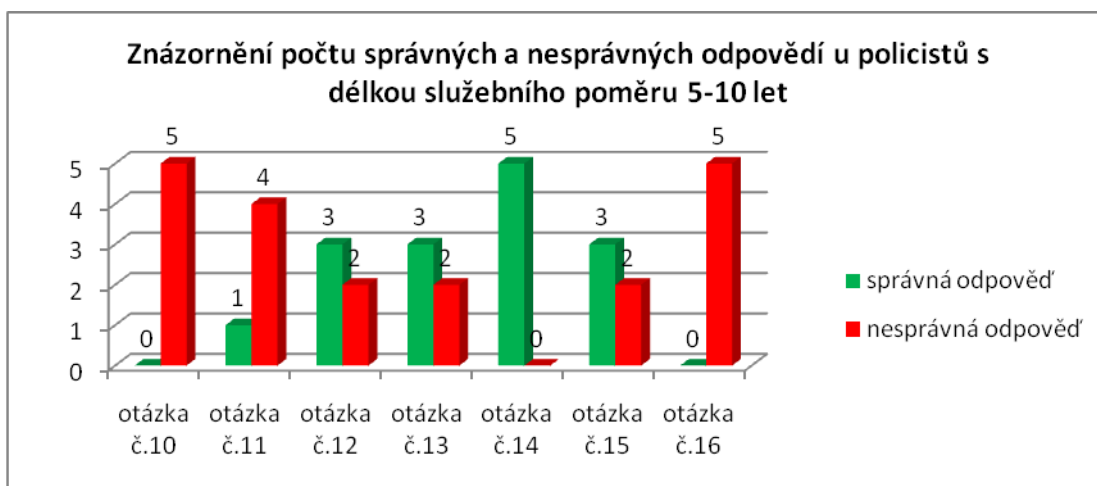
U kategorie policistů sloužících do 5 let odpovídalo na otázky č. 10 až 16 celkem 7 policistů. Z celkového počtu 49 odpovědí činilo správných odpovědí 29 a nesprávných odpovědí 20. Viz graf č. 11. Procentuálně vyjádřeno je 59,2% správných odpovědí a 40,8% nesprávných odpovědí.

graf č. 11

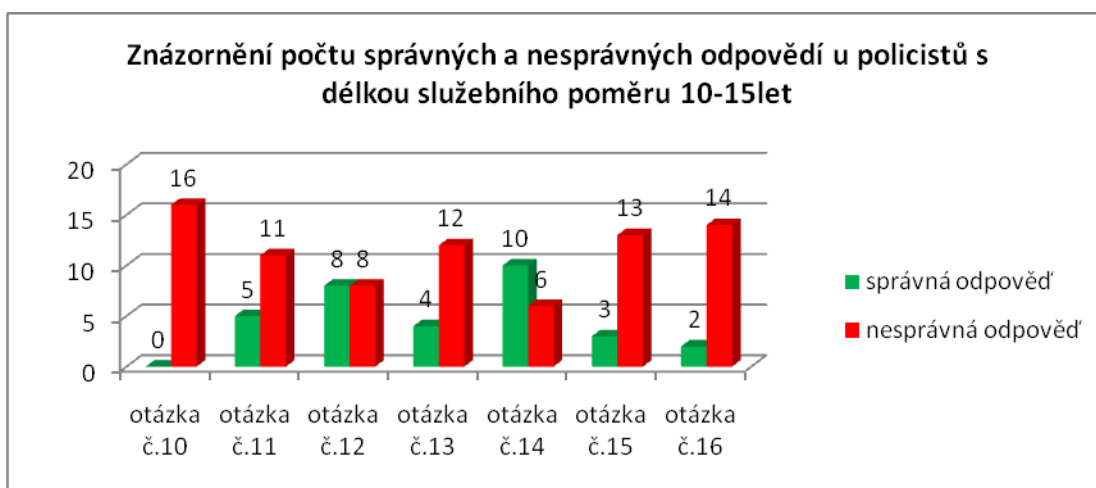
U kategorie policistů sloužících 5-10 let odpovídalo na otázky č. 10 až 16 celkem 5 policistů. Z celkového počtu 35 odpovědí činilo správných odpovědí 15 a nesprávných odpovědí 20. Viz graf č. 12. Procentuálně vyjádřeno je 42,9% správných odpovědí a 57,1% nesprávných odpovědí.

graf č. 12

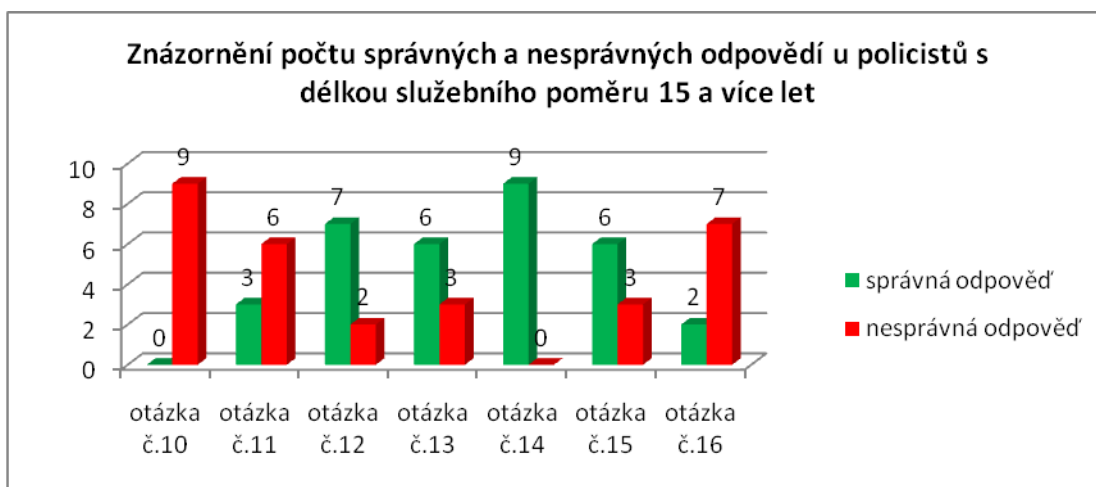
U kategorie policistů sloužících 10-15 let odpovídalo na otázky č. 10 až 16 celkem 16 policistů. Z celkového počtu 112 odpovědí činilo správných odpovědí 32 a nesprávných odpovědí 80. Viz graf č. 13. Procentuálně vyjádřeno je 28,6% správných odpovědí a 71,4% nesprávných odpovědí.

graf č. 13

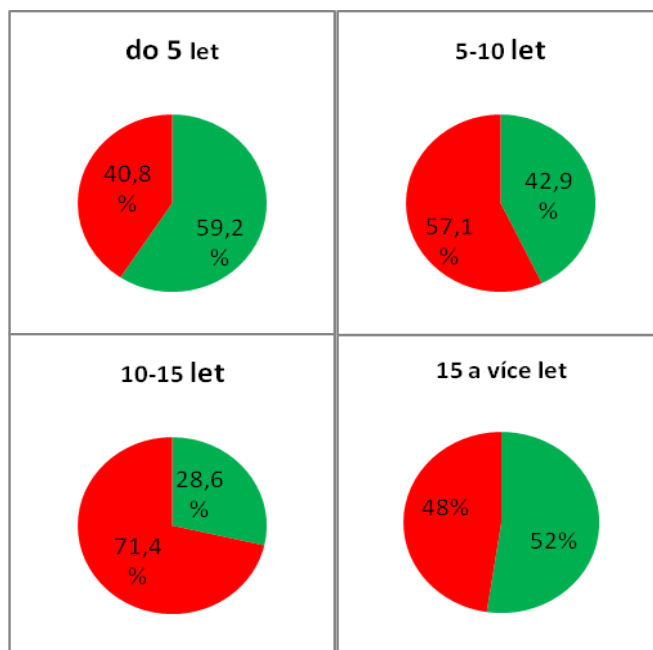
U kategorie policistů sloužících 15 a více let odpovídalo na otázky č. 10 až 16 celkem 9 policistů. Z celkového počtu 63 odpovědí činilo správných odpovědí 33 a nesprávných odpovědí 30. Viz graf č. 14. Procentuálně vyjádřeno je 52,4% správných odpovědí a 47,6% nesprávných odpovědí.

graf č. 14

Porovnáním jednotlivých kategorií policistů podle délky trvání služebního poměru a převedením do procentuální podoby bylo zjištěno, že největší procento správně zodpovězených otázek má kategorie policistů sloužící do 5 let, druhou v pořadí je kategorie policistů sloužících 15 a více let, třetí v pořadí je kategorie policistů sloužící 5-10 let a čtvrtou v pořadí je kategorie policistů sloužící 10-15 let. Viz graf č. 15.

graf č. 15

5.4 Analýza dovedností

Na otázky zjišťující úroveň dovedností policistů bylo položeno 9 otázek. U otázek č. 17, 19, 20, 23, 24 a 25 byla volena škála odpovědí ano, ne, nedovedu posoudit. U otázek č. 21, 22 a 24, byla volena škála odpovědí ano, spíše ano, spíše ne, ne. Odpovědi ano a spíše ano byly vyhodnoceny jako odpověď ano a odpovědi spíše ne a ne byly vyhodnoceny jako odpověď ne. Otázky byly vyhodnocovány ve vztahu k věkové kategorii policistů a taktéž ve vztahu k délce služebního poměru. U otázky č. 18 byli policisté dotazováni na znalost některého ze světových jazyků.

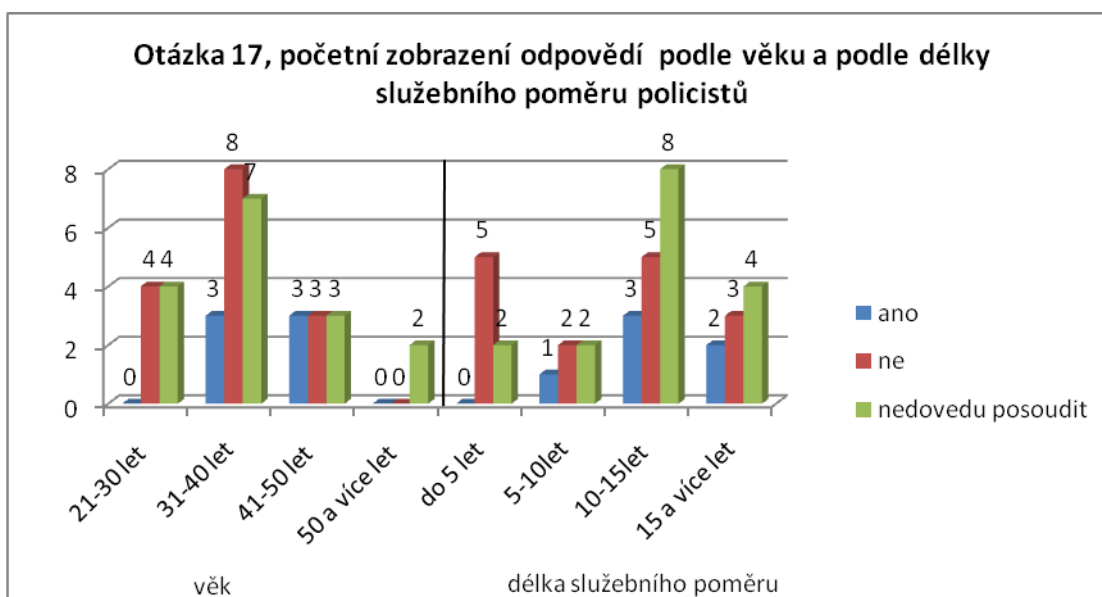
Otázka č. 17. Uplatnil jste Vaše předešlé znalosti multikulturní výchovy, (tedy znalosti získané před vstupem k PČR) při výkonu služby? a) ano, b) ne, c) nedovedu posoudit

U věkové kategorie 21-30 let, neodpověděl ano žádný policista, ne odpověděli 4 policisté a nedovedu posoudit 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 50% odpovědí ne, 50% odpovědí nedovedu posoudit. U věkové kategorie 31-40 let, odpověděli ano 3 policisté, ne

8 policistů a nedovedu posoudit 7 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 16,7% odpovědi ano, 44,4% odpovědi ne, 38,9% odpovědi nedovedu posoudit. U věkové kategorie 41-50 let, odpověděli ano 3 policisté, ne 3 policisté a nedovedu posoudit 3 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 33,3% odpovědi ano, 33,3% odpovědi ne, 33,4% odpovědi nedovedu posoudit. U věkové kategorie 50 a více let, neodpověděl ano žádný policista, ne taktéž žádný policista a nedovedu posoudit 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 100% odpovědi nedovedu posoudit.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, neodpověděl ano žádný policista, ne 5 policistů a nedovedu posoudit 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 71,4% odpovědi ne a 28,6% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, odpověděl ano 1 policista, ne 2 policisté a nedovedu posoudit 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 20% odpovědi ano, 40% odpovědi ne, 40% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících od 10 do 15 let, odpověděli ano 3 policisté, ne 5 policistů a nedovedu posoudit 8 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 18,8% odpovědi ano, 31,2% odpovědi ne, 50% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících 15 a více let, odpověděli ano 2 policisté, ne 3 policisté a nedovedu posoudit 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 22,2% odpovědi ano, 33,3% odpovědi ne a 44,5% odpovědi nedovedu posoudit. Viz graf č. 16.

graf č. 16

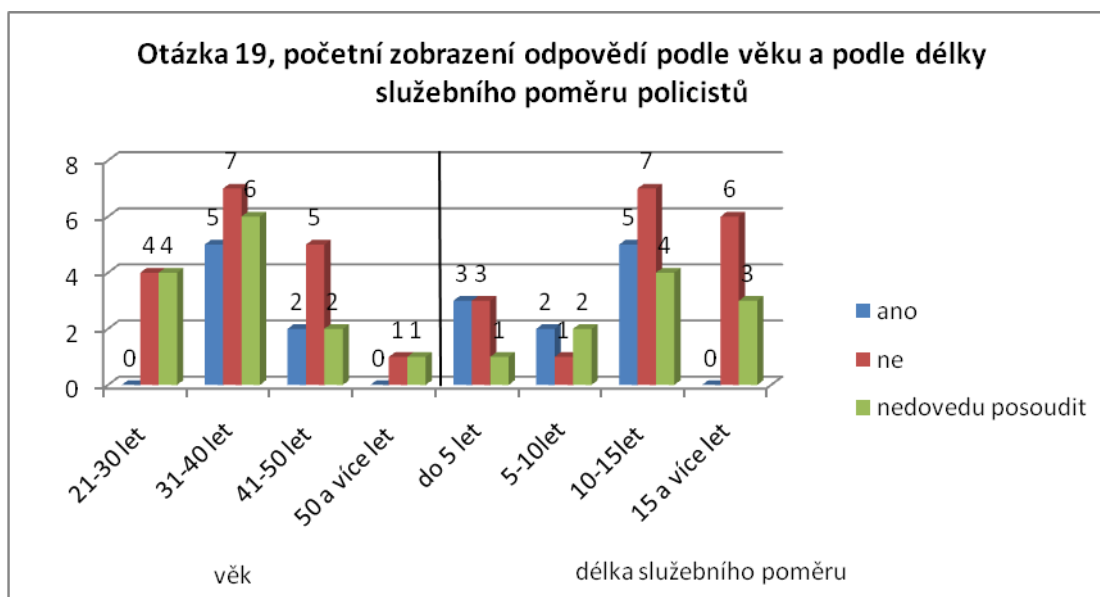
Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že počet policistů, kteří neuplatnili a kteří se nedovedli vyjádřit, zda při výkonu služby uplatnili multikulturní znalosti nabyté před vstupem k PČR je na téměř stejné úrovni. Ano uvedlo nejmenší počet policistů.

Otázka č. 19. Uplatnil jste získané informace z oblasti multikulturní výchovy při rozhodování v konkrétní situaci s příslušníkem národnostní menšiny? a) ano, b) ne, c) nedovedu posoudit

U věkové kategorie 21-30 let, neodpověděl ano žádný policista, ne odpověděli 4 policisté a nedovedu posoudit 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 50% odpovědi ne, 50% odpovědi nedovedu posoudit. U věkové kategorie 31-40 let, odpovědělo ano 5 policistů, ne 7 policistů a nedovedu posoudit 6 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 27,8% odpovědi ano, 38,9% odpovědi ne, 33,3% odpovědi nedovedu posoudit. U věkové kategorie 41-50 let, odpověděli ano 2 policisté, ne 5 policistů a nedovedu posoudit 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 22,2% odpovědi ano, 55,6% odpovědi ne, 22,2% odpovědi nedovedu posoudit. U věkové kategorie 50 a více let, neodpověděl ano žádný policista, ne 1 policista, nedovedu posoudit 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 50% odpovědi ne a 50% odpovědi nedovedu posoudit.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, odpověděli ano 3 policisté, ne 3 policisté a nedovedu posoudit 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 42,9% odpovědi ano, 42,9% odpovědi ne, 14,2% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, odpověděli ano 2 policisté, ne 1 policista a nedovedu posoudit 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 40% odpovědi ano, 20% odpovědi ne, 40% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících od 10 do 15 let, odpovědělo ano 5 policistů, ne 7 policistů a nedovedu posoudit 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 31,2% odpovědi ano, 43,8% odpovědi ne, 25% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících 15 a více let, neodpověděl ano žádný policista, ne 6 policistů a nedovedu posoudit 3 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 66,7% odpovědi ne a 33,3% odpovědi nedovedu posoudit. Viz graf č. 17.

graf č. 17

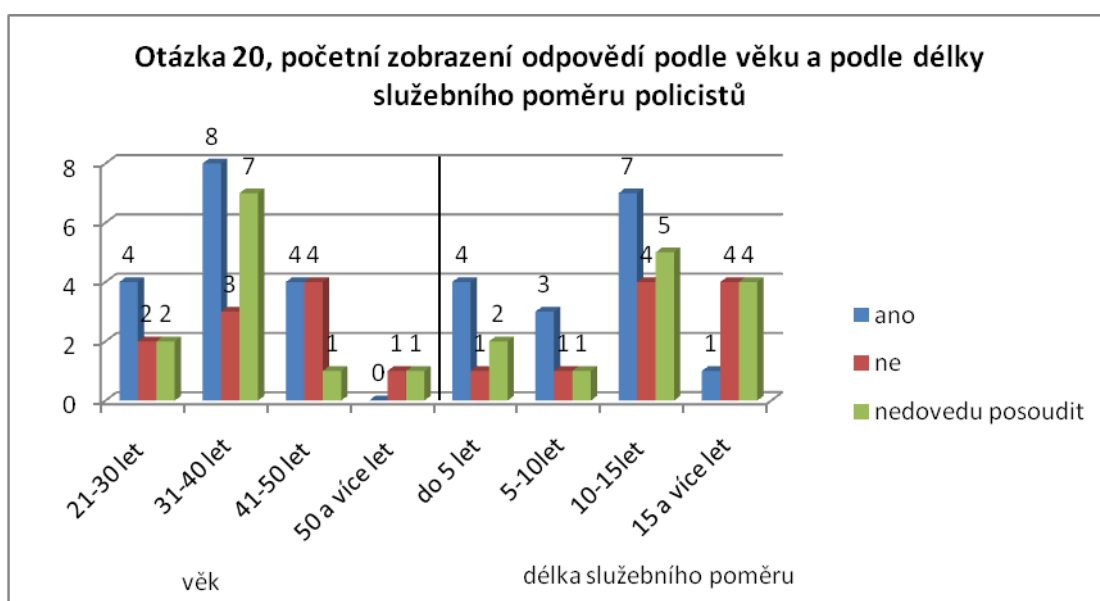
Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že převažuje počet policistů, kteří neuplatnili při rozhodování v konkrétní situaci získané informace z multikulturní výchovy. Počet policistů, kteří se nedovedli vyjádřit k této otázce, je v pořadí druhou nejčastější odpovědí a ano uvedl nejmenší počet policistů.

Otázka č. 20. V případě, že jste se dostal při služební činnosti do situace, ve které byl jejím účastníkem příslušník národnostní menšiny, rozhodoval jste se v této situaci spíše spontánně, než na základě získaných multikulturních znalostí? a) ano, b) ne, c) nedovedu posoudit

U věkové kategorie 21-30 let, odpověděli ano 4 policisté, ne 2 policisté a nedovedu posoudit 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 50% odpovědi ano, 25% odpovědi ne, 25% odpovědi nedovedu posoudit. U věkové kategorie 31-40 let, odpovědělo ano 8 policistů, ne 3 policisté a nedovedu posoudit 7 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 44,4% odpovědi ano, 16,7% odpovědi ne, 38,9% odpovědi nedovedu posoudit. U věkové kategorie 41-50 let, odpověděli ano 4 policisté, ne 4 policisté a nedovedu posoudit 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 44,4% odpovědi ano, 44,4% odpovědi ne, 11,2% odpovědi nedovedu posoudit. U věkové kategorie 50 a více let, neodpověděl ano žádný policista, ne 1 policista, nedovedu posoudit 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 50% odpovědi ne a 50% odpovědi nedovedu posoudit.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, odpověděli ano 4 policisté, ne 1 policista a nedovedu posoudit 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 57,1% odpovědi ano, 14,3% odpovědi ne, 28,6% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, odpověděli ano 3 policisté, ne 1 policista a nedovedu posoudit 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 60% odpovědi ano, 20% odpovědi ne, 20% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících od 10 do 15 let, odpovědělo ano 7 policistů, ne 4 policisté a nedovedu posoudit 5 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 43,8% odpovědi ano, 25% odpovědi ne, 31,2% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících 15 a více let, odpověděl ano 1 policista, ne 4 policisté a nedovedu posoudit 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 11,2% odpovědi ano, 44,4% odpovědi ne a 44,4% odpovědi nedovedu posoudit. Viz graf č. 18.

graf č. 18

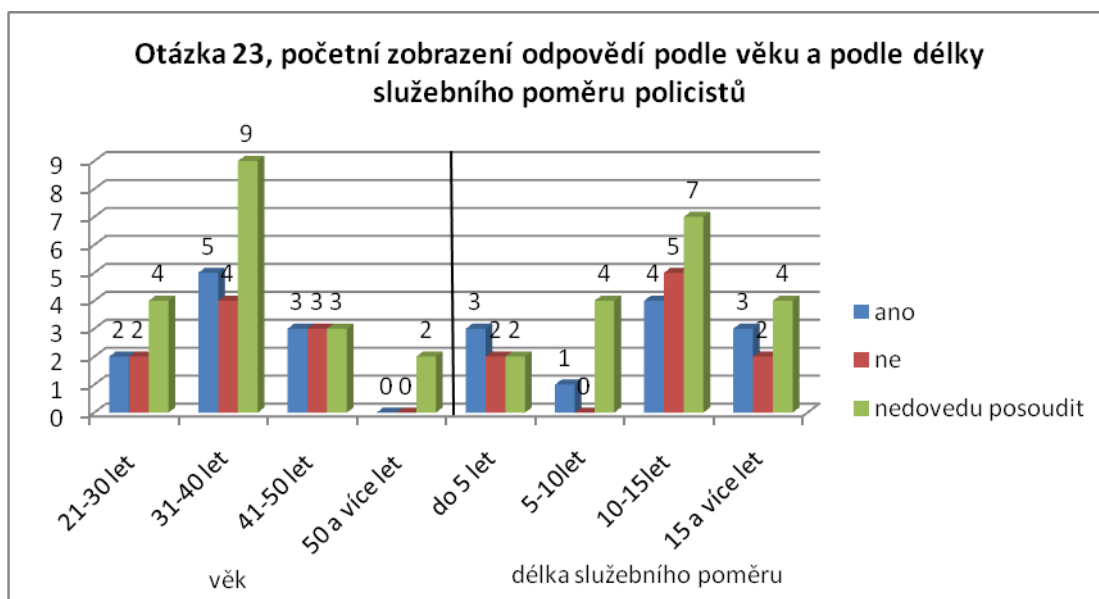
Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že převažuje počet policistů, kteří při řešení konkrétní situace jednali spíše spontánně, než na základě získaných znalostí. Počet policistů, kteří se nedovedli vyjádřit k této otázce, je v pořadí druhou nejčastější odpovědí a odpověď ne uvedl nejmenší počet policistů.

Otázka č. 23. Pomohly Vám při řešení konkrétní situace Vaše znalosti z oblasti multikulturní výchovy k překonání nedůvěry ze strany příslušníka národnostní menšiny?
a) ano, b) ne, c) nedovedu posoudit.

U věkové kategorie 21-30 let, odpověděli na otázku ano 2 policisté, ne 2 policisté a nedovedu posoudit 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 25% odpovědí ano, 25% odpovědí ne, 50% odpovědí nedovedu posoudit. U věkové kategorie 31-40 let, odpovědělo ano 5 policistů, ne 4 policisté a nedovedu posoudit 9 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 27,8% odpovědí ano, 22,2% odpovědí ne, 50% odpovědí nedovedu posoudit. U věkové kategorie 41-50 let, odpověděli ano 3 policisté, ne 3 policisté a nedovedu posoudit 3 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 33,3% odpovědí ano, 33,3% odpovědí ne, 33,3% odpovědí nedovedu posoudit. U věkové kategorie 50 a více let, neodpověděl ano a ne žádný policista a nedovedu posoudit 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 100% odpovědí nedovedu posoudit.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, odpověděli ano 3 policisté, ne 2 policisté a nedovedu posoudit 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 42,8% odpovědí ano, 28,6% odpovědí ne, 28,6% odpovědí nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, odpověděl ano 1 policista, ne žádný policista a nedovedu posoudit, uvedli 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 20% odpovědí ano a 80% odpovědí nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících od 10 do 15 let, odpověděli ano 4 policisté, ne 5 policistů a nedovedu posoudit 7 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 25% odpovědí ano, 31,3% odpovědí ne, 43,7% odpovědí nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících 15 a více let, odpověděli ano 3 policisté, ne 2 policisté a nedovedu posoudit 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 33,3% odpovědí ano, 22,2% odpovědí ne a 44,5% odpovědí nedovedu posoudit. Viz graf č. 19.

graf č. 19

Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že výrazně převažuje počet policistů, kteří se nedokázali k této otázce vyjádřit. Policisté, kterým pomohly znalosti z multikulturní výchovy k překonání nedůvěry ze strany příslušníka národnostní menšiny, je téměř shodný s počtem policistů, kteří uvedli, že jim tyto znalosti nepomohly.

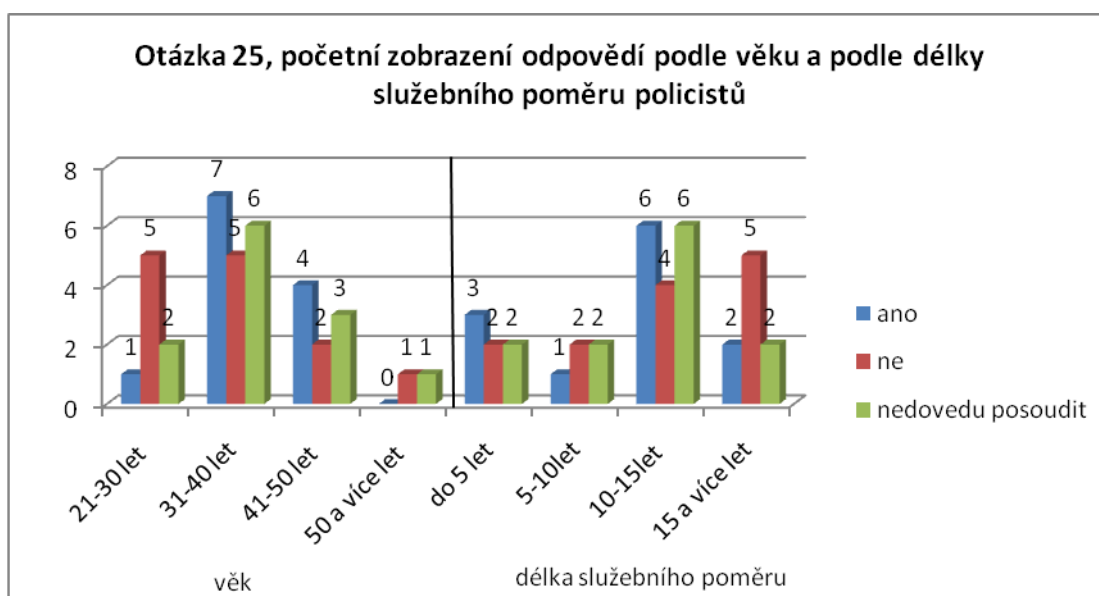
Otázka č. 25. Získal jste znalosti z oblasti multikulturní výchovy až v průběhu služebního poměru, kdy jste se postupně setkával při výkonu služby s národnostními menšinami?
a) ano, b) ne, c) nedovedu posoudit.

U věkové kategorie 21-30 let, odpověděl na otázku ano 1 policista, ne 5 policistů a nedovedu posoudit 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 12,5% odpovědí ano, 62,5% odpovědí ne, 25% odpovědí nedovedu posoudit. U věkové kategorie 31-40 let, odpovědělo ano 7 policistů, ne 5 policistů a nedovedu posoudit 6 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 38,9% odpovědí ano, 27,8% odpovědí ne, 33,3% odpovědí nedovedu posoudit. U věkové kategorie 41-50 let, odpověděli ano 4 policisté, ne 2 policisté a nedovedu posoudit 3 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 44,4% odpovědí ano, 22,3% odpovědí ne, 33,3% odpovědí nedovedu posoudit. U věkové kategorie 50 a více let, neodpověděl ano žádný policista, ne 1 policista, nedovedu posoudit 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 50% odpovědí ne a 50% odpovědí nedovedu posoudit.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, odpověděli ano 3 policisté, ne 2 policisté a nedovedu posoudit 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 42,8% odpovědí ano, 28,6%

odpovědi ne, 28,6% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, odpověděl ano 1 policista, ne 2 policisté a nedovedu posoudit 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 20% odpovědi ano, 40% odpovědi ne, 40% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících od 10 do 15 let, odpovědělo ano 6 policistů, ne 4 policisté a nedovedu posoudit 6 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 37,5% odpovědi ano, 25% odpovědi ne, 37,5% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících 15 a více let, odpověděli ano 2 policisté, ne 5 policistů a nedovedu posoudit 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 22,2% odpovědi ano, 55,6% odpovědi ne a 22,2% odpovědi nedovedu posoudit. Viz graf č. 20.

graf č. 20

Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že policisté rozložili téměř rovnoměrně své odpovědi do nabízené škály tří odpovědi. Z toho pak plyne, že třetina policistů získala multikulturní znalosti až v průběhu služebního poměru.

Otázka č. 21. Dokážete bez problému komunikovat s příslušníky národnostní menšiny?
a) ano b) spíše ano c) spíše ne c) ne.

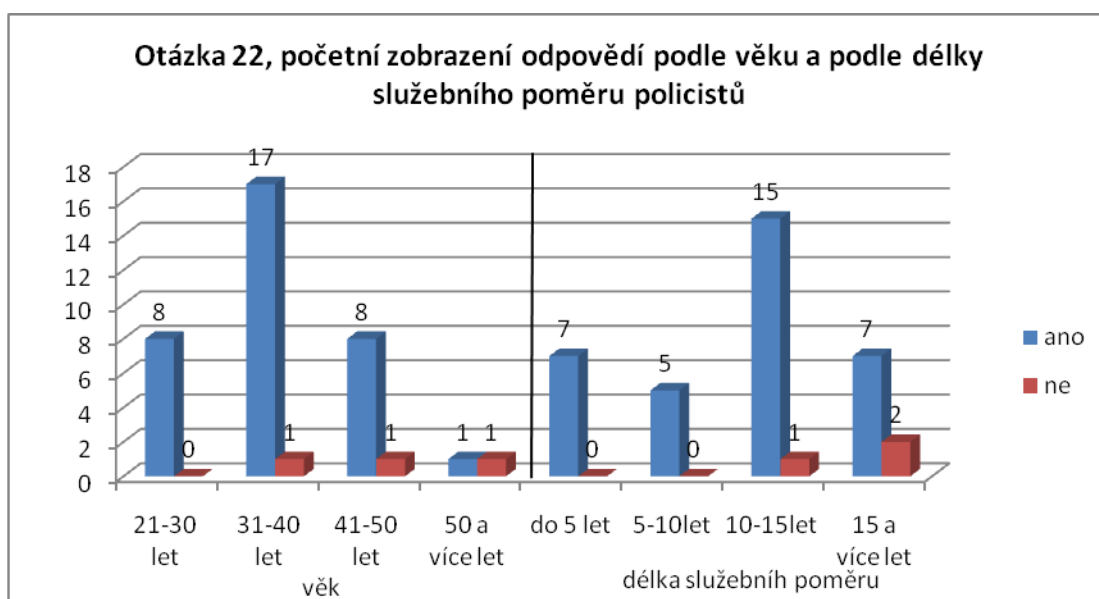
V odpovědích na tuto otázku všichni policisté uvedli odpověď ano, což činí procentuální výsledek 100%, což znamená, že policisté členění podle věkové kategorie, tak policisté členění podle délky služebního poměru uvedli, že dokážou bez problému komunikovat s příslušníky národnostních menšin.

Otázka č. 22. Umíte adekvátně reagovat na odlišné kulturní zvyky a tradice národnostních menšin? a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, c) ne.

U věkové kategorii 21-30 let, odpovědělo na otázku ano 8 policistů a ne žádný policista. Procentuálně vyjádřeno činí 100% odpovědí ano. U věkové kategorie 31-40 let, odpovědělo ano 17 policistů a ne odpověděl 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 94,4% odpovědí ano a 5,6% odpovědí ne. U věkové kategorie 41-50 let, odpovědělo ano 8 policistů, ne 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 88,9% odpovědí ano a 11,1% odpovědí ne. U věkové kategorie 50 a více let, odpověděl ano 1 policista a ne odpověděl rovněž 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 50% odpovědí ano a 50% odpovědí ne.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, odpovědělo ano 7 policistů a ne žádný policista. Procentuálně vyjádřeno činí 100% odpovědí ano. U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, odpovědělo ano 5 policistů, ne žádný policista. Procentuálně vyjádřeno činí 100% odpovědí ano. U kategorie policistů sloužících od 10 do 15 let, odpovědělo ano 15 policistů a ne 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 93,8% odpovědí ano a 6,2% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících 15 a více let, odpovědělo ano 7 policistů a ne 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 77,8% odpovědí ano a 22,2% odpovědí ne. Viz graf č. 21.

graf č. 21

Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že převážná část policistů umí adekvátně reagovat na odlišné kulturní zvyky a tradice národnostních menšin. Rozdíl činí pouze

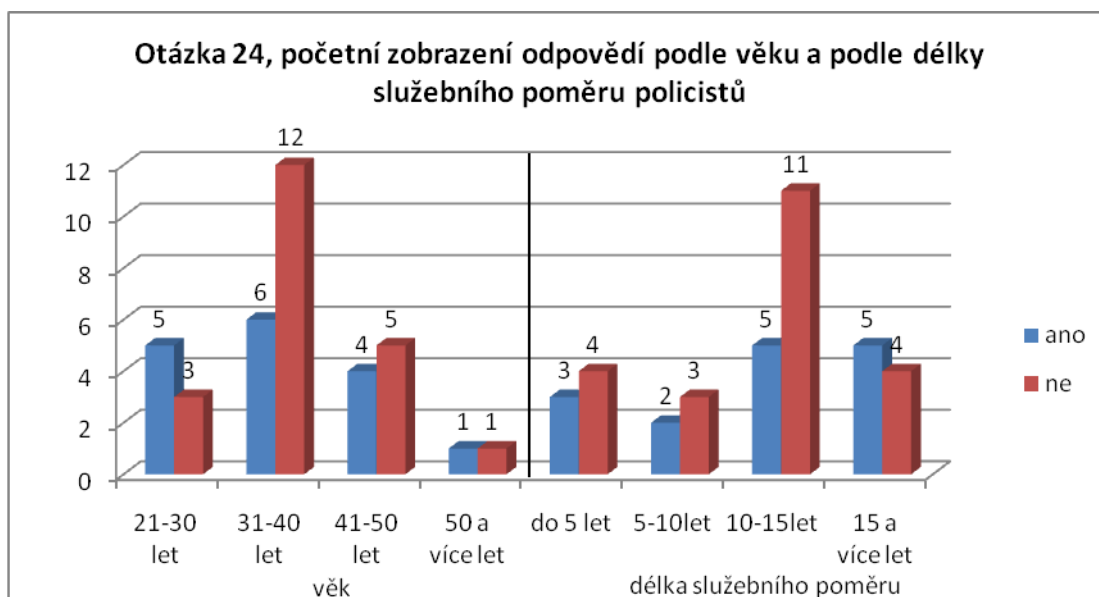
u věkové kategorie 50 a více let, což může být způsobeno nízkým počtem respondentů této věkové kategorie, v celkovém počtu se však tento rozdíl téměř stírá.

Otázka č. 24. Může Vaše rozhodování negativně ovlivnit jazyková bariéra případně vzhledová odlišnost? a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, d) ne.

U věkové kategorie 21-30 let, odpověděli na otázku ano 5 policistů a ne 3 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 62,5% odpovědí ano a 37,5% odpovědí ne. U věkové kategorie 31-40 let, odpovědělo ano 6 policistů a ne odpovědělo 12 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 33,3% odpovědí ano a 66,7% odpovědí ne. U věkové kategorie 41-50 let, odpověděli ano 4 policisté a ne 5 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 44,4% odpovědí ano a 55,6% odpovědí ne. U věkové kategorie 50 a více let, odpověděl ano 1 policista a ne odpověděl rovněž 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 50% odpovědí ano a 50% odpovědí ne.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, odpověděli ano 3 policisté a ne odpověděli 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 42,9% odpovědí ano a 57,1% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, odpověděli ano 2 policisté a ne odpověděli 3 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 40% odpovědí ano a 60% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících od 10 do 15 let, odpovědělo ano 5 policistů a ne 11 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 31,3% odpovědí ano a 68,7% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících 15 a více let, odpovědělo ano 5 policistů a ne 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 55,6% odpovědí ano a 44,4% odpovědí ne. Viz graf č. 22.

graf č. 22

Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že u všech kategorií, mimo věkové kategorie

21-30 let a kategorie 15 a více let sloužící policisté, převažovala odpověď, že jejich rozhodování nemohou být negativně ovlivňována jazykovou bariérou či vzhledovou odlišností. Oproti tomu je zde i významné procento odpovědí uvádějící, že naopak jejich rozhodování mohou být ovlivňována odlišností národnostních menšin. Největší procento těchto odpovědí činí u věkové kategorie 21-30 let. Ve vztahu k délce služebního poměru je to pak u kategorie policistů sloužící 15 a více let.

Otázka č. 18. Který světový jazyk ovládáte: uveďte jmenovitě:

U této otázky byl nejčastěji uváděným světovým jazykem angličtina, kterou ovládá 15 policistů. Druhým v pořadí je ruština, kterou uvedlo 8 policistů. Z tohoto počtu dva policisté uvedli, že ovládají ruštinu v kombinaci s angličtinou a jeden policista ovládá ruštinu v kombinaci s němčinou. V pořadí třetím světovým jazykem je uváděna němčina, kterou uvedlo 8 policistů. Oproti tomu celkem 9 policistů uvedlo, že neovládá žádný ze světových jazyků.

5.5 Analýza postojů

Na otázky zjišťující úroveň postojů policistů, bylo položeno 10 otázek. U otázek č. 26-30, č. 32 a č. 33, byla volena škála odpovědí: ano, spíše ano, spíše ne, ne. U otázek č. 34 a č. 35 byla volena škála odpovědí: ano, ne, nedovedu posoudit. U otázky č. 31 byli policisté dotazováni, která z národnostních menšin se dle jejich názoru nejlépe začlenila do naší společnosti.

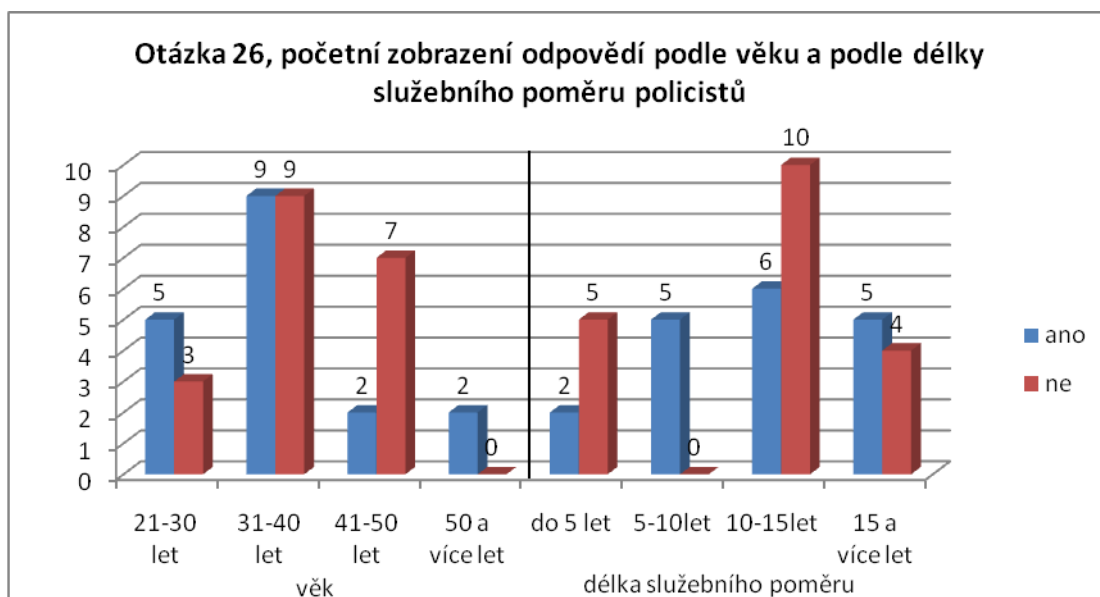
Znění jednotlivých otázek zaměřených na postoje policistů.

Otázka č. 26. Souhlasil byste, aby si Váš syn nebo dcera vzali za partnera příslušníka národnostní menšiny? a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, c) ne.

U věkové kategorie 21-30 let, odpovědělo na otázku ano 5 policistů a ne 3 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 62,5% odpovědí ano a 37,5% odpovědí ne. U věkové kategorie 31-40 let, odpovědělo ano 9 policistů a ne odpovědělo rovněž 9 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 50% odpovědí ano a 50% odpovědí ne. U věkové kategorie 41-50 let, odpověděli ano 2 policisté a ne 7 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 22,2% odpovědí ano a 77,8% odpovědí ne. U věkové kategorie 50 a více let, odpověděli ano 2 policisté a ne žádný policista. Procentuálně vyjádřeno činí 100% odpovědí ano.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, odpověděli ano 2 policisté a ne odpovědělo 5 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 28,6% odpovědí ano a 71,4% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, odpovědělo ano 5 policistů a ne žádný policista. Procentuálně vyjádřeno činí 100% odpovědí ano. U kategorie policistů sloužících od 10 do 15 let, odpovědělo ano 6 policistů a ne 10 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 37,5% odpovědí ano a 62,5% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících 15 a více let, odpovědělo ano 5 policistů a ne 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 55,6% odpovědí ano a 44,4% odpovědí ne. Viz graf č. 23.

graf č. 23

Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že je téměř stejný počet policistů, kteří by souhlasili i nesouhlasili, aby si jejich syn nebo dcera vzali za partnera příslušníka národnostní menšiny. Z procentuálního hlediska je v této otázce nejtolerantnější kategorie policistů ve věku 50 a více let a naopak nejméně tolerantní kategorie ve věku 41-50 let. Ve vztahu k délce služebního poměru je nejtolerantnější kategorie policistů sloužící 5-10 let a naopak nejméně tolerantní je kategorie sloužící 10-15 let.

Otázka č. 27. Přijal byste Roma za svého souseda? a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, c) ne.

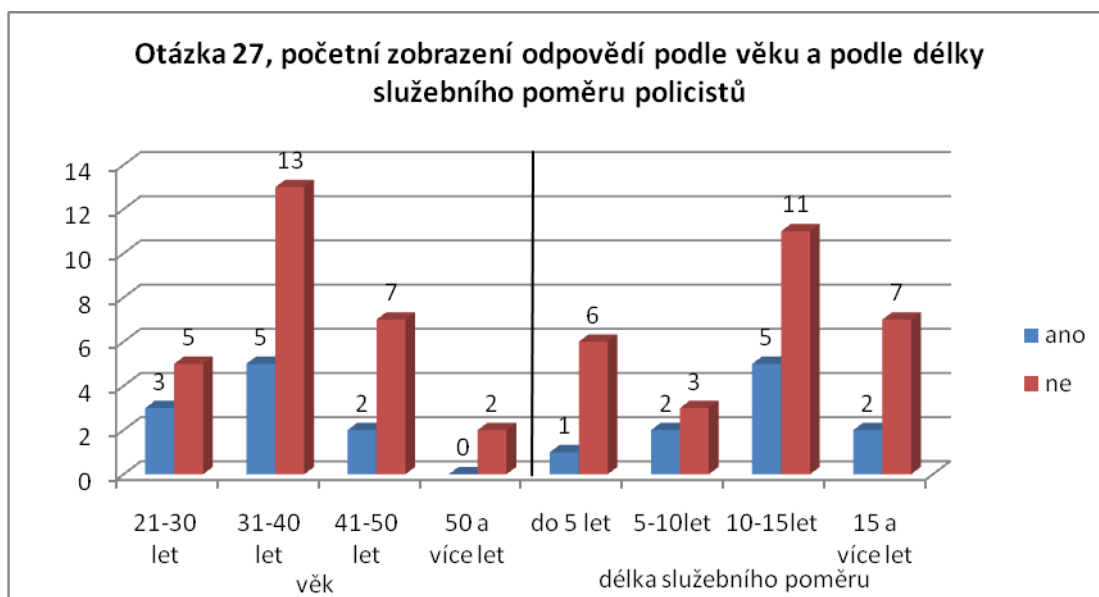
U věkové kategorie 21-30 let, odpověděli na otázku ano 3 policisté a ne 5 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 37,5% odpovědí ano a 62,5% odpovědí ne. U věkové kategorie

31-40 let, odpovědělo ano 5 policistů a ne odpovědělo 13 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 27,8% odpovědí ano a 72,2% odpovědí ne. U věkové kategorie 41-50 let, odpověděli ano 2 policisté a ne 7 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 22,2% odpovědí ano a 77,8% odpovědí ne. U věkové kategorie 50 a více let, nevedl ano žádný policista a ne odpověděli 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 100% odpovědí ne.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, odpověděl ano 1 policista a ne odpovědělo 6 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 14,3% odpovědí ano a 85,7% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, odpověděli ano 2 policisté a ne 3 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 40% odpovědí ano a 60% odpovědí ne. U kategorie policistů

sloužících od 10 do 15 let, odpovědělo ano 5 policistů a ne 11 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 31,3% odpovědi ano a 68,7% odpovědi ne. U kategorie policistů sloužících 15 a více let, odpověděli ano 2 policisté a ne 7 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 22,2% odpovědi ano a 77,8% odpovědi ne. Viz graf č. 24.

graf č. 24

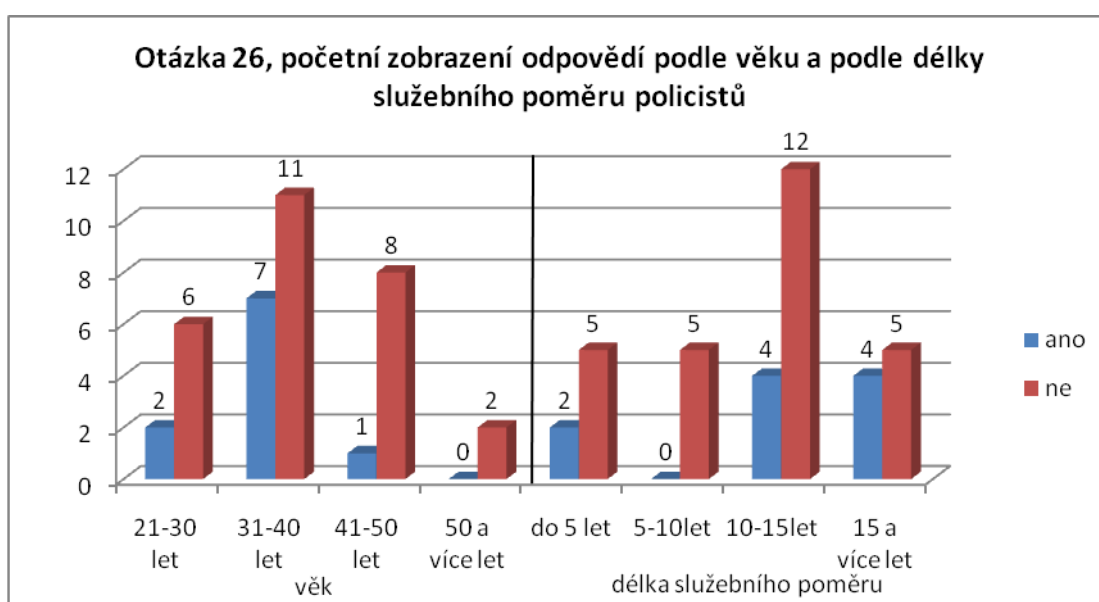
Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že větší podíl policistů by nepřijal Roma za svého souseda. Z procentuálního hlediska je podle věkové kategorie v této otázce nejtolerantnější kategorie 21-30 let a naopak nejméně tolerantní kategorií je 50 a více let. Zde se dá také z grafu uvést, že čím je starší věková kategorie, tak tolerance klesá. Ve vztahu k délce služebního poměru je nejtolerantnější kategorií policistů sloužící 5-10 let a naopak nejméně tolerantní je kategorie sloužící do 5 let.

Otázka č. 28. Ztotožňujete se (sympatizujete) s názory Dělnické strany sociální spravedlnosti? a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, c) ne.

U věkové kategorie 21-30 let, odpověděli na otázku ano 2 policisté a ne 6 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 25% odpovědi ano a 75% odpovědi ne. U věkové kategorie 31-40 let, odpovědělo ano 7 policistů a ne odpovědělo 11 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 38,9% odpovědi ano a 61,1% odpovědi ne. U věkové kategorie 41-50 let, odpověděl ano 1 policista a ne 8 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 11,1% odpovědi ano a 88,9% odpovědi ne. U věkové kategorie 50 a více let, neodpověděl ano žádný policista a ne odpověděli 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 100% odpovědi ne.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, odpověděli ano 2 policisté a ne odpovědělo 5 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 28,6% odpovědí ano a 71,4% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, neodpověděl ano žádný policista a ne odpovědělo 5 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 100% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících od 10 do 15 let, odpověděli ano 4 policisté a ne 12 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 25% odpovědí ano a 75% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících 15 a více let, odpověděli ano 4 policisté a ne 5 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 44,4% odpovědí ano a 55,6% odpovědí ne. Viz graf č. 25.

graf č. 25

Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že převážný počet policistů nesympatizuje s názory této strany. Z procentuálního hlediska je podle věkové kategorie v této otázce nejtolerantnější kategorie 31-40 let a naopak vůbec netolerující kategorií je 50 a více let. Ve vztahu k délce služebního poměru je nejtolerantnější kategorie policistů sloužící 15 a více let. Naopak vůbec netolerující je kategorie sloužící od 5-10 let.

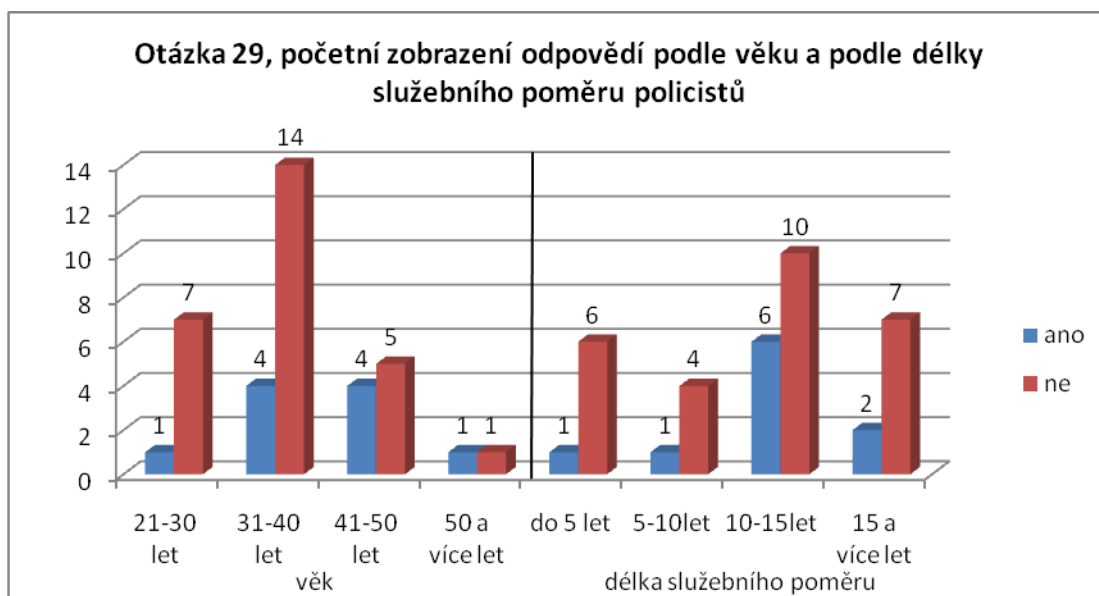
Otázka č. 29. Činí vláda a parlament ČR dostatečné kroky vedoucí ke vzájemnému soužití a respektování mezi příslušníky majoritní a minoritní společnosti? a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, c) ne.

U věkové kategorie 21-30 let, odpověděl na otázku ano 1 policista a ne 7 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 12,5% odpovědí ano a 87,5% odpovědí ne. U věkové kategorie 31-40 let, odpověděli ano 4 policisté a ne odpovědělo 14 policistů. Procentuálně

vyjádřeno činí 22,2% odpovědí ano a 77,7% odpovědí ne. U věkové kategorie 41-50 let, odpověděli ano 4 policisté a ne 5 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 44,4% odpovědí ano a 55,6% odpovědí ne. U věkové kategorie 50 a více let, odpověděl ano 1 policista a ne odpověděl rovněž 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 50% odpovědí ano a 50% odpovědí ne.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, odpověděl ano 1 policista a ne odpovědělo 6 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 14,3% odpovědí ano a 85,7% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, odpověděl ano 1 policista a ne odpověděli 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 20% odpovědí ano a 80% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících od 10 do 15 let, odpovědělo ano 6 policistů a ne 10 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 37,5% odpovědí ano a 62,5% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících 15 a více let, odpověděli ano 2 policisté a ne 7 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 22,2% odpovědí ano a 77,8% odpovědí ne. Viz graf č. 26.

graf č. 26

Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že převážná část policistů se domnívá, že vláda a parlament nečiní dostatečné kroky vedoucí ke vzájemnému soužití a respektování mezi majoritou a minoritou. Z procentuálního hlediska je podle věkové kategorie v této otázce nejméně tolerantní kategorie 21-30 let a naopak vůbec nejtolerantnější kategorií je 50 a více let. Zde z grafu vyplývá, že s vyšší věkovou kategorií se nárůst tolerance zvyšuje.

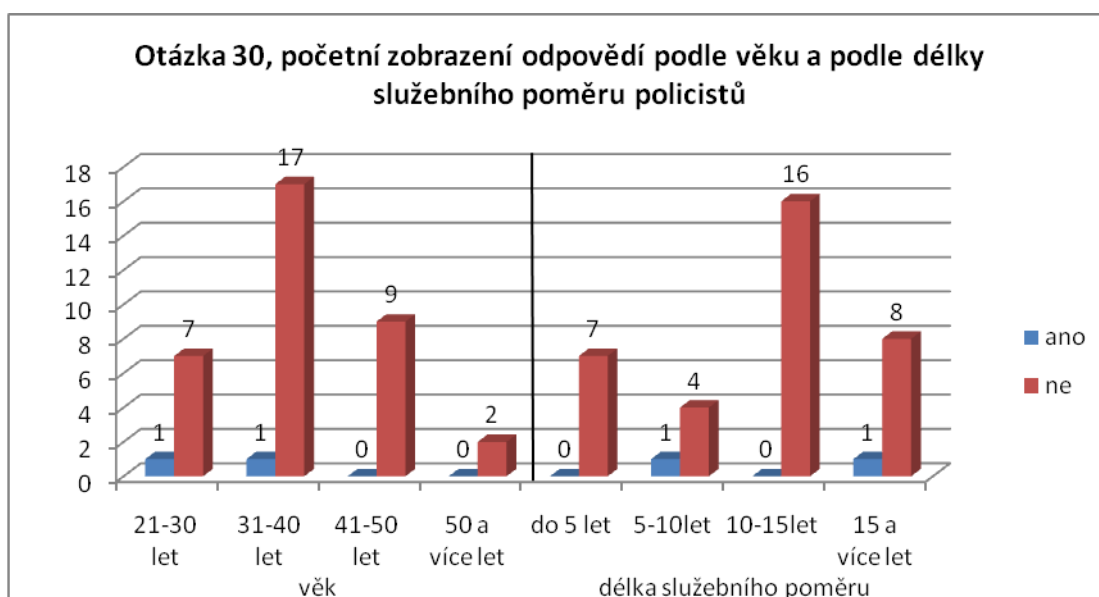
Ve vztahu k délce služebního poměru je nejméně tolerantní kategorie policistů sloužících do 5 let. Nejtolerantnější je pak kategorie policistů sloužících 10-15 let.

Otázka č. 30. Myslíte si, že jsou příslušníci národnostních menšin žijící v České republice diskriminováni? a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, c) ne.

U věkové kategorie 21-30 let, odpověděl na otázku ano 1 policista a ne 7 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 12,5% odpovědí ano a 87,5% odpovědí ne. U věkové kategorie 31-40 let, odpověděl ano 1 policista a ne odpovědělo 17 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 5,6% odpovědí ano a 94,4% odpovědí ne. U věkové kategorie 41-50 let, neodpověděl ano žádný policista a ne 9 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 100% odpovědí ano. U věkové kategorie 50 a více let, neodpověděl ano žádný policista a ne odpověděl 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 100% odpovědí ano.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, neodpověděl ano žádný policista a ne odpovědělo 7 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 100% odpovědí ano. U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, odpověděl ano 1 policista a ne odpověděli 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 20% odpovědí ano a 80% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících od 10 do 15 let, neodpověděl ano žádný policista a ne odpovědělo 16 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 100% odpovědí ano. U kategorie policistů sloužících 15 a více let, odpověděl ano 1 policista a ne odpovědělo 8 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 11,1% odpovědí ano a 88,9% odpovědí ne. Viz graf č. 27.

graf č. 27

Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že téměř veškerá část policistů se domnívá, že příslušníci národnostních menšin nejsou v České republice diskriminováni. V porovnání dle věkových kategorií i porovnáním ve vztahu k délce služebního poměru nebyl zaznamenán významný rozdíl.

Otázka č. 32. Domníváte se, že zvyšováním úrovně multikulturních znalostí mohou ovlivnit Váš pohled na národnostní menšiny? a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, d) ne.

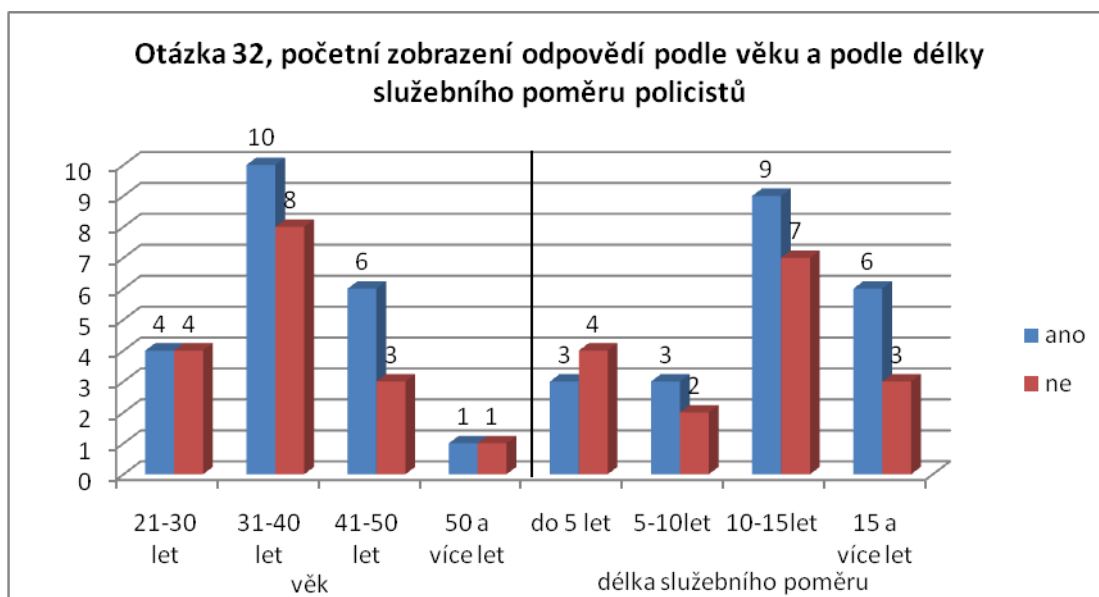
U věkové kategorie 21-30 let, odpověděli na otázku ano 4 policisté a ne rovněž 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 50% odpovědí ano a 50% odpovědí ne. U věkové kategorie 31-40 let, odpovědělo ano 10 policistů a ne odpovědělo 8 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 55,6% odpovědí ano a 44,4% odpovědí ne. U věkové kategorie 41-50 let, odpovědělo ano 6 policistů a ne 3 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 66,7% odpovědí ano a 33,3% odpovědí ne. U věkové kategorie 50 a více let, odpověděl ano 1 policista a ne odpověděl 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 50% odpovědí ano a 50% odpovědí ne.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, odpověděli ano 3 policisté a ne odpověděli 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 42,9% odpovědí ano a 57,1% odpovědí ne.

U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, odpověděli ano 3 policisté a ne odpověděli 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 60% odpovědí ano a 40% odpovědí ne.

U kategorie policistů sloužících od 10 do 15 let, odpovědělo ano 9 policistů a ne odpovědělo 7 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 56,3% odpovědí ano a 43,7% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících 15 a více let, odpovědělo ano 6 policistů a ne 3 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 66,7% odpovědí ano a 33,3% odpovědí ne. Viz graf č. 28.

graf č. 28

Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že není významný rozdíl mezi policisty, kteří se domnívají, že zvyšování úrovně multikulturních znalostí by mohlo ovlivnit jejich pohled na národnostní menšiny a to jak i v porovnání mezi věkovými kategoriemi tak i v porovnání ve vztahu k délce služebního poměru.

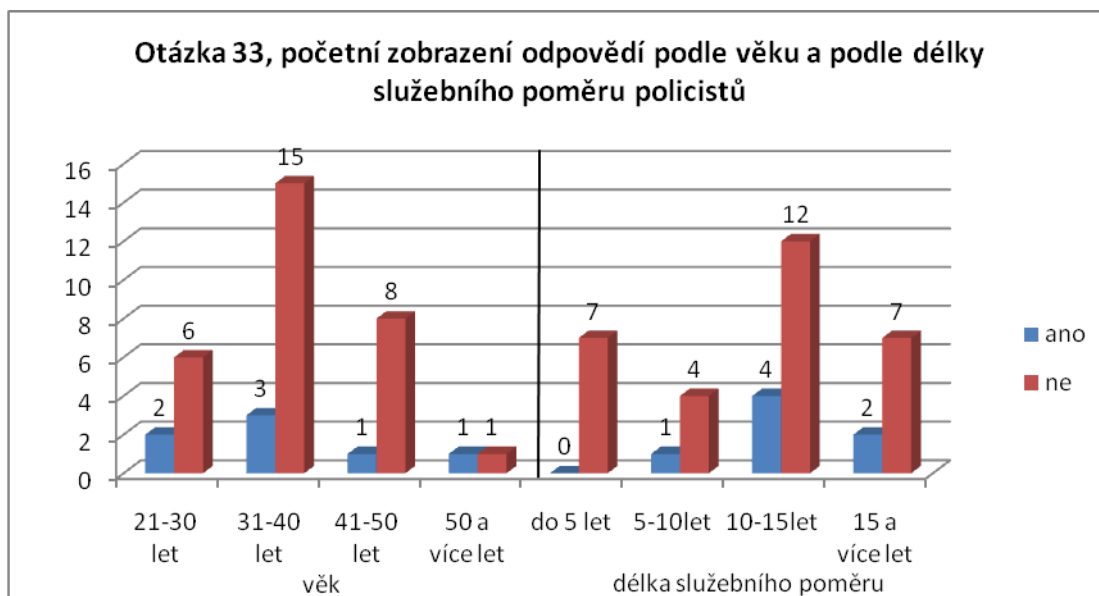
Otázka č. 33. Souhlasíte s tím, aby se v České republice zvyšoval počet příslušníků národnostních menšin? a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, c) ne.

U věkové kategorie 21-30 let, odpověděli na otázku ano 2 policisté a ne 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 25% odpovědí ano a 75% odpovědí ne. U věkové kategorie 31-40 let, odpověděli ano 3 policisté a ne odpovědělo 15 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 16,7, % odpovědí ano a 83,3% odpovědí ne. U věkové kategorie 41-50 let, odpověděl ano 1 policista a ne 8 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 11,1% odpovědí ano a 88,9% odpovědí ne. U věkové kategorie 50 a více let, odpověděl ano 1 policista a ne odpověděl 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 50% odpovědí ano a 50% odpovědí ne.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, nevedl ano žádný policista a ne odpovědělo 7 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 100% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, odpověděl ano 1 policista a ne odpověděli 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 20% odpovědí ano a 80% odpovědí ne. U kategorie policistů sloužících od 10 do 15 let, odpověděli ano 4 policisté a ne odpovědělo 12 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 25% odpovědí ano a 75% odpovědí ne. U kategorie policistů

sloužících 15 a více let, odpověděli ano 2 policisté a ne 7 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 22,2% odpovědí ano a 77,3% odpovědí ne. Viz graf č. 29.

graf č. 29

Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že převážná část policistů si nepřeje, aby se v České republice zvyšoval počet příslušníků národnostních menšin. Z procentuálního vyjádření, a to jak podle věkových kategorií, tak i ve vztahu k délce služebního poměru, není významný rozdíl mezi těmito kategoriemi. Pouze u věkové kategorie 50 a více let je názor v této otázce 50%.

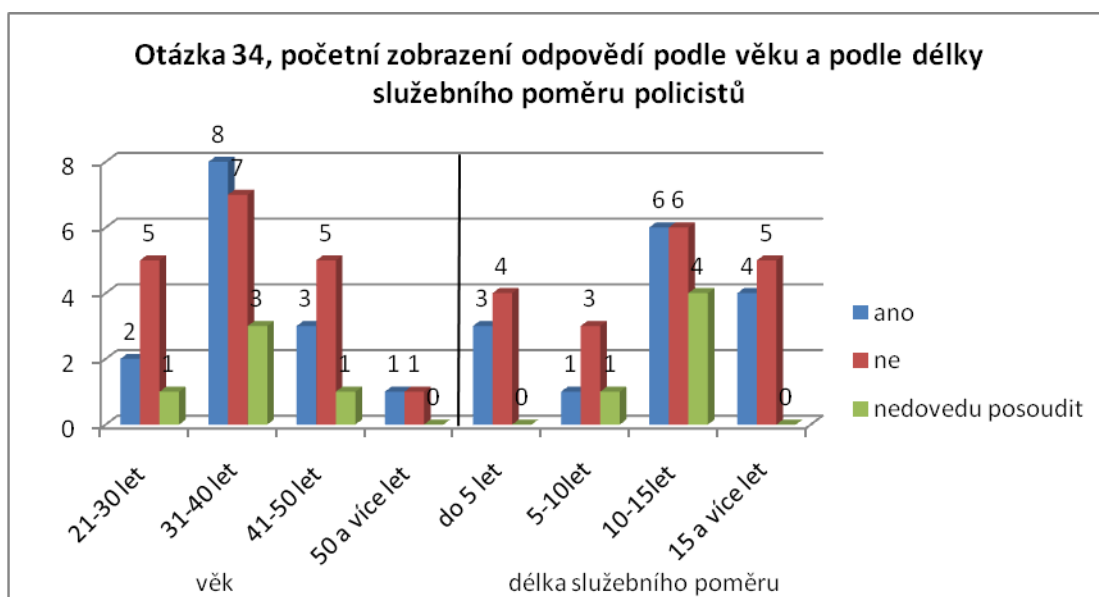
Otázka č. 34. Domníváte se, že Vaše rozhodování může být negativně ovlivněno zprávami z hromadných sdělovacích prostředků, týkající se kriminality příslušníků národnostních menšin? a) ano, b) ne, c) nedovedu posoudit.

U věkové kategorie 21-30 let, odpověděli na otázku ano 2 policisté, ne 5 policistů a nedovedu posoudit 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 25% odpovědí ano, 62,5% odpovědí ne, 12,5% odpovědí nedovedu posoudit. U věkové kategorie 31-40 let, odpovědělo ano 8 policistů, ne 7 policistů a nedovedu posoudit 3 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 44,4% odpovědí ano, 38,9% odpovědí ne, 16,7% odpovědí nedovedu posoudit. U věkové kategorii 41-50 let, odpověděli ano 3 policisté, ne 5 policistů a nedovedu posoudit 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 33,3% odpovědí ano, 55,6% odpovědí ne, 11,1% odpovědí nedovedu posoudit. U věkové kategorie 50 a více let,

odpověděl ano 1 policista, ne 1 policista, nedovedu posoudit, neuvedl žádný policista. Procentuálně vyjádřeno činí 50% odpovědi ano a 50% odpovědi ne.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, odpověděli ano 3 policisté, ne 4 policisté a nedovedu posoudit, neuvedl žádný policista. Procentuálně vyjádřeno činí 42,9% odpovědi ano a 57,1% odpovědi ne. U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, odpověděl ano 1 policista, ne 3 policisté a nedovedu posoudit, 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 20% odpovědi ano, 60% odpovědi ne, 20% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících od 10 do 15 let, odpovědělo ano 6 policistů, ne 6 policistů a nedovedu posoudit, uvedli 4 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 37,5% odpovědi ano, 37,5% odpovědi ne, 25% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících 15 a více let, odpověděli ano 4 policisté, ne 5 policistů a nedovedu posoudit, neuvedl žádný policista. Procentuálně vyjádřeno činí 44,4% odpovědi ano a 55,6% odpovědi ne. Viz graf č. 30.

graf č. 30

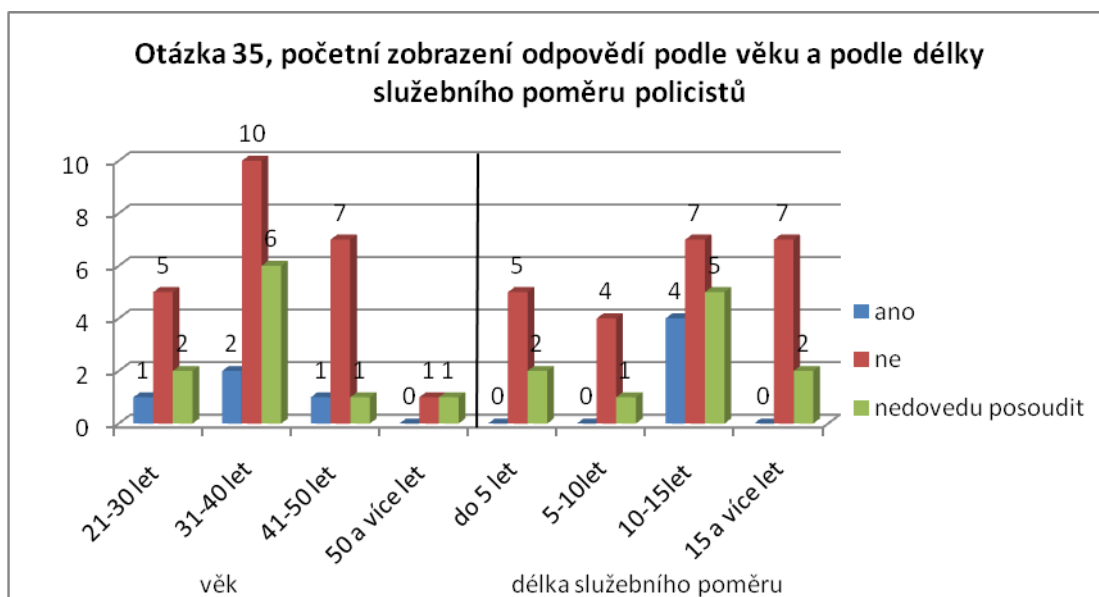
Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že u policistů převažuje odpověď ne, znamenající, že jejich rozhodování nemohou být negativně ovlivňována zprávami ze sdělovacích prostředků. Oproti tomu je zde i významné procento kladných odpovědí znamenajících, že naopak jejich rozhodování může být ovlivněno takovými zprávami. Největší procento těchto odpovědí činí u věkové kategorie 50 a více let. Ve vztahu k délce služebního poměru je to pak u kategorie policistů sloužící 5-10 let.

Otázka č. 35. Domníváte se, že zaměstnávání příslušníků národnostních menšin u policie by vedlo ke zvýšení důvěry v PČR? a) ano, b) ne, c) nedovedu posoudit.

U věkové kategorie 21-30 let, odpověděl na otázku ano 1 policista, ne 5 policistů a nedovedu posoudit, uvedli 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 12,5% odpovědi ano, 62,5% odpovědi ne, 25% odpovědi nedovedu posoudit. U věkové kategorie 31-40 let, odpověděli ano 2 policisté, ne 10 policistů a nedovedu posoudit 6 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 11,1% odpovědi ano, 55,6% odpovědi ne, 33,3% odpovědi nedovedu posoudit. U věkové kategorie 41-50 let, odpověděl ano 1 policista, ne 7 policistů a nedovedu posoudit, uvedl 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 11,1% odpovědi ano, 77,8% odpovědi ne, 11,1% odpovědi nedovedu posoudit. U věkové kategorie 50 a více let, neodpověděl ano žádný policista, ne 1 policista, nedovedu posoudit, uvedl 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 50% odpovědi ne a 50% odpovědi nedovedu posoudit.

U kategorie policistů sloužících do 5 let, neodpověděl ano žádný policista, ne 5 policistů a nedovedu posoudit, uvedli 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 71,4% odpovědi ne a 28,6% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících od 5 do 10 let, neodpověděl ano žádný policista, ne 4 policisté a nedovedu posoudit, uvedl 1 policista. Procentuálně vyjádřeno činí 80% odpovědi ne a 20% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících od 10 do 15 let, odpověděli ano 4 policisté, ne 7 policistů a nedovedu posoudit 5 policistů. Procentuálně vyjádřeno činí 25% odpovědi ano, 43,8% odpovědi ne, 31,2% odpovědi nedovedu posoudit. U kategorie policistů sloužících 15 a více let, neodpověděl ano žádný policista, ne 7 policistů a nedovedu posoudit, uvedli 2 policisté. Procentuálně vyjádřeno činí 77,8% odpovědi ne a 22,2% odpovědi nedovedu posoudit. Viz graf č. 31.

graf č. 31

Z početního a procentuálního vyjádření vyplývá, že větší část policistů se domnívá, že zaměstnáváním příslušníků národnostních menšin u policie nepovede ke zvýšení důvěry v policii. Největší procento těchto odpovědí činí u věkové kategorie 41-50 let a co se týká odpovědí ve vztahu k délce služebního poměru, je nejvyšší procento těchto odpovědí u kategorie policistů sloužících 5-10 let s nepatrným rozdílem od kategorie 15 a více let. U této otázky je i významné zastoupení odpovědí nedovedu posoudit, což značí, že policisté se nedokázali jednoznačně vyjádřit k této otázce.

Otázka č. 31. Která z národnostních menšin se podle Vás nejlépe dokázala začlenit do naší společnosti: Nabídka odpovědí - Ukrajinci, Romové, Vietnamci, Poláci? Označte, dle nejlépe začleněné číslem od 1 do 4.

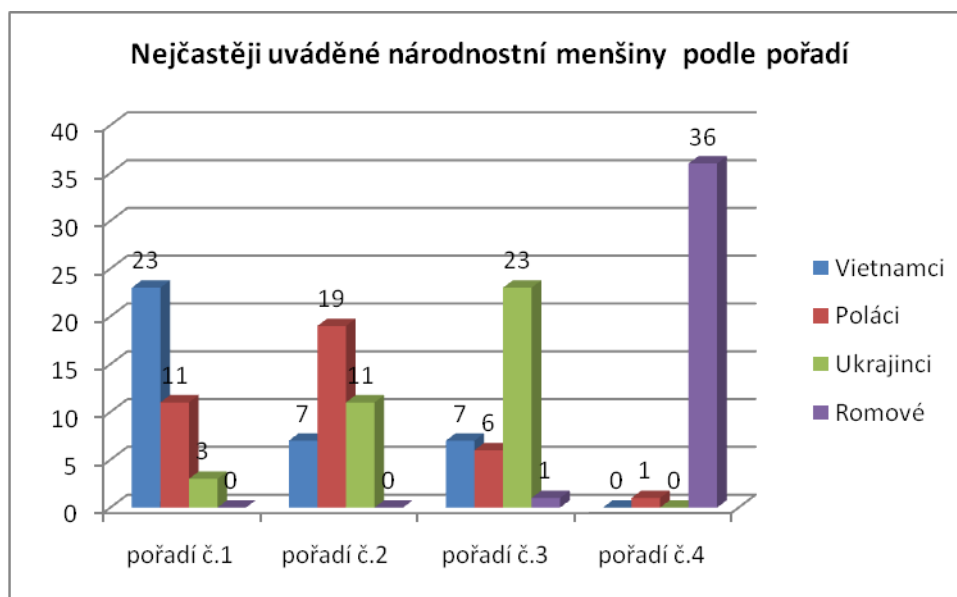
V pořadí č. 1 byli nejčastěji uváděni Vietnamci 23x, poté Poláci 11x, Ukrajinci 3x a Romové 0x.

V pořadí č. 2 činila nejčastější odpověď Poláci 19x, Ukrajinci 11x, Vietnamci 7x, Romové 0x.

V pořadí č. 3 byli nejčastěji uváděni Ukrajinci 23x, Vietnamci 7x, Poláci 6x, Romové 1x.

V pořadí č. 4 činila nejčastější odpověď Romové 36x, Poláci 1x, Vietnamci a Ukrajinci 0x, viz graf č. 32.

graf č. 32

Z grafu vyplývá, že většina policistů považují Vietnamce za národnostní menšinu, která se nejlépe dokázala začlenit do naší společnosti. Druhými v pořadí jsou Poláci, třetí Ukrajinci a čtvrtí Romové.

6 SHRUTÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU

Cílem výzkumu bylo zjistit úroveň multikulturních kompetencí policistů sloužících v přímém výkonu služby na obvodních odděleních policie v Přerově. Úvodní část otázek byla zaměřena na zjištění obecných informací týkající se pohlaví, věku, jak dlouho policisté slouží u Policie České republiky, kde se setkali s multikulturní výchovou, zda to bylo již před vstupem k PČR či až v průběhu služebního poměru u PČR.

Výzkumu se ze základního souboru 135 policistů zúčastnilo 37 policistů, což činí 27,4% policistů. Výzkumný soubor 37 policistů byl tvořen 8 ženami, což činí 21,6% žen. Podle věku byla nejpočetněji zastoupena věková kategorie 31-40 let a to 18 policisty a naopak nejméně zastoupenou byla věková kategorie 50 a více let a to 2 policisty. Ve vztahu k délce služebního poměru byla nejpočetněji zastoupena kategorie policistů sloužících 10-15 let a to 16 policisty a nejméně zastoupeni byli policisté sloužící 5-10 let.

S pojmem multikulturní výchova se doposud nesetkalo 13 policistů. První setkání s multikulturní výchovou bylo u 13 policistů na střední škole a u 11 policistů u PČR. S pojmem multikulturní výchova se v průběhu služebního poměru příslušníka PČR setkalo 21 policistů a 16 nikoliv. S literaturou zaměřenou na národnostní menšiny se v průběhu služebního poměru setkalo 29 policistů a 8 policistů doposud ne.

Druhý blok otázek byl zaměřen na zjištění úrovně multikulturních znalostí policistů. Z celkového počtu 259 odpovědí činilo 103 správných odpovědí a 156 nesprávných odpovědí, což činí 39,8% procent správných a 60,2% nesprávných odpovědí. Nejvíce úspěšní byli policisté u otázky č. 14, kdo vydává rozhodnutí o azylu, na kterou odpovědělo správně 29 policistů, což lze přisoudit skutečnosti, že se s podobnými tématy setkávají ve své profesi. Rovněž vysoké procento správných odpovědí bylo zaznamenáno u otázky č. 12, dotazující se na původ Romů, a u otázky č. 13, jak se nazývá strach z cizinců a nenávisť k nim. Naopak policisté zcela propadli u otázek vyplývajících ze statistických údajů, jakým byla kupříkladu otázka č. 10, ve které měli uvést nejpočetněji zastoupené národnostní menšiny v České republice, nebo u otázky č. 16, zda počet hlášených cizinců za poslední 2 roky klesl či stoupl.

Celkového nejvyššího počtu správných odpovědí dosáhla věková kategorie 50 a více let s 50% správných odpovědí a nejméně uvedla věková kategorie 31-40 let s 35,7% správných odpovědí. Pokud porovnáme správné a nesprávné odpovědi ve vztahu k délce

služebního poměru, tak nejvíce správných odpovědí, a to 59,2%, uvedla kategorie policistů sloužící do 5 let, nejméně správných odpovědí a to 28,6% uvedla kategorie policistů sloužící 5-10 let.

Třetí blok otázek zaměřený na zjištění úrovně multikulturních dovedností policistů přinesl tato zjištění. Ze statistického hlediska asi nejpřekvapivější výsledek přinesly odpovědi na otázku č. 21, dotazující se policistů, zda umí bez problémů komunikovat s příslušníky národnostních menšin, kdy všichni policisté uvedli ano, případně spíše ano (škála odpovědí ano a spíše ano, byly vyhodnocovány jako ano). Rovněž u otázky č. 22, dotazující se, zda policisté umí adekvátně reagovat na odlišné kulturní zvyky a tradice národnostních menšin, byla téměř většina souhlasných odpovědí, kdy jen 3 policisté odpověděli ne. Neméně zajímavé byly odpovědi na otázku č. 24, dotazující se, zda rozhodování policistů může ovlivnit jazyková bariéra nebo vzhledová odlišnost. U této otázky byly významné rozdíly mezi kladnými a zápornými odpověďmi, a to jak ve vztahu k věku, tak i k délce služebního poměru. Co se týká znalosti některého ze světových jazyků, tak nejpočetněji je zastoupena angličtina, kterou ovládá 17 policistů, ruštinu ovládá 8 policistů a němčinu 5 policistů. Z uváděného počtu pak 3 policisté znají současně dva světové jazyky. Oproti tomu 9 policistů nezná žádný ze světových jazyků.

Čtvrtý blok otázek zaměřený na zjištění úrovně multikulturních postojů policistů přinesl neméně zajímavá zjištění. Zde chci pro začátek uvést vyhodnocení odpovědí na otázku č. 26, ve které byli policisté dotazováni, zda by souhlasili, aby si jejich syn nebo dcera vzali za partnera příslušníka národnostní menšiny. U této otázky byl poměr odpovědí ano a ne téměř stejný, kdy ano odpovědělo 18 policistů a ne 19 policistů. Nejvyšší počet policistů, kteří by nesouhlasili, byli ve věkové kategorii 41-50 let – 9 policistů, podle délky služebního poměru to byli policisté sloužící 10-15 let – 10 policistů. Méně tolerantní už byli policisté u otázky č. 27, ve které byli dotazováni, zda by přijali Roma za svého souseda. Zde 27 policistů uvedlo, že by nepřijalo Roma za souseda a pouze 10 policistů uvedlo, že ano. Nejvyšší počet záporných odpovědí byl u věkové kategorie 31-40 let – 13 policistů a 11 policistů sloužící 10-15 let. Výrazný počet kladných odpovědí zaznamenala otázka č. 30 dotazující se, zda si policisté myslí, že jsou příslušníci národnostních menšin v České republice diskriminováni. Zde pouze 2 policisté uvedli, že národnostní menšiny jsou u nás diskriminovány. Další výrazný počet, přiklánějící se k jedné škále odpovědí, byl zjištěn u otázky č. 33, ve které byli policisté dotazováni, zda

souhlasí se zvyšováním počtu příslušníků národnostních menšin v České republice. Zde 30 policistů uvedlo, že se zvyšováním nesouhlasí. Pouze 7 policistů uvedlo, že souhlasí. Zajímavé byly uváděné odpovědi u otázky č. 35, která se policistů dotazovala, zda zaměstnáváním příslušníků národnostních menšin u PČR by vedlo ke zvýšení její důvěry. Zde opět vysoký počet policistů, a to 23 odpovědělo, že ne, 2 policisté odpověděli ano a 10 policistů se nedokázalo vyjádřit. Téměř rovnoměrný poměr odpovědí byl zastoupen vyhodnocením otázky č. 32, ve které byli policisté dotazováni, zda zvyšováním úrovně multikulturních znalostí, mohou ovlivnit jejich pohled na národnostní menšiny. Zde uvedlo 21 policistů souhlas a 16 projevilo nesouhlas. V této otázce byl pouze výraznější rozdíl u věkové kategorie 41-50 let, kde souhlasilo 66,7% policistů, rovněž ve stejném procentuálním vyjádření souhlasí policisté sloužící 15 a více let. U otázky č. 31 z nabízené škály národnostních menšin většina policistů považuje Vietnamce za národnostní menšinu, která se nejlépe dokázala začlenit do naší společnosti. Druhými v pořadí jsou uváděni Poláci, třetí Ukrajinci a čtvrtí Romové. Poslední otázkou, o které se chci zmínit, je otázka č. 28, ve které 27 policistů uvedlo, že se neztotožňuje s názory Dělnické strany sociální spravedlnosti, oproti tomu se 10 policistů přiklonilo k jejich myšlenkám, z toho 7 policistů bylo z věkové kategorie 31-40 let. Vysvětlení spatřuji ve skutečnosti, že dotazník byl vyplňován krátce po mediálně známých událostech ve Šluknovském výběžku, kde místní obyvatelé projevovali nesouhlas s vysokou kriminalitou, a tudíž odpovědi některých policistů mohly být ovlivněny právě těmito událostmi, což by i korespondovalo s odpověďmi na otázku č. 34, ve které byli policisté dotazováni, zda mohou být jejich rozhodování negativně ovlivněna zprávami z hromadných sdělovacích prostředků, týkající se kriminality příslušníků národnostních menšin, ve které bylo zaznamenáno významné procento kladných odpovědí.

Shrnutím výsledků výzkumu byly získány informace přímo od policistů z přímého výkonu služby, kteří se v rámci svých služebních činností pravidelně setkávají jak s majoritní částí společnosti, tak i s tou minoritní, a tudíž se od těchto policistů očekává, že budou dostatečně vybaveni multikulturními kompetencemi. Ne ve všech ohledech však výsledky výzkumu tomuto nasvědčují a tudíž je zapotřebí zabývat se otázkou, proč tomuto tak je?

Výsledky výzkumu mohou být ovlivněny různými faktory, jakými jsou okolnosti při vyplňování dotazníků, samotná ochota a motivace respondenta vyplnit dotazník, celospolečenským klimatem, tak i samotná volba a formulace otázek výzkumníkem. I když

se nebudou výsledky výzkumu někomu zdát lichotivé a uspokojivé, je na místě podotknout, že policisté nejsou jen profesní skupinou lidí, kteří byli výběrovým řízením vybráni pro tuto profesi z celé naší společnosti, a tudíž se domnívám, že výsledky výzkumu, byť se mohou v některých aspektech odlišovat od jiných profesních skupin či sociálních skupin obyvatel, tvoří obraz o úrovni multikulturních kompetencí v celé naší společnosti.

ZÁVĚR

Multikulturní výchova je ve vztahu k policii poměrně novým tématem. Koncepce multikulturního vzdělávání byla nastavena přijetím Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám v roce 2002, která tak musela reagovat na novou politickou situaci a příliv cizinců a migrantů do ČR. Strategie byla postupně aktualizována a reagovala na nové požadavky vycházející z průběžného vyhodnocování jejího zavádění.

Zvyšování úrovně multikulturních kompetencí policistů vidím nejen v nastavení a přístupu multikulturního vzdělávání u PČR, ale také v celém systému vzdělávání multikulturní výchovy na školách, neboť jaká bude úroveň tohoto vzdělávání právě tam, taková bude i úroveň znalostí policistů, kteří teprve budou přicházet pracovat k PČR. Dosažení uspokojivé úrovně multikulturního vzdělávání ve školách může dojít z časového hlediska v horizontu několika let, avšak z celospolečenského pohledu se myšlení lidí ve vztahu k národnostním menšinám může změnit až výměnou generací, což je patrně způsobeno skutečností, že do roku 1989 jsme zde žili v téměř homogenní společnosti. Rovněž změna myšlení a postoje bude souviset s celkovou ekonomickou a politickou situací v naší společnosti. V neposlední řadě budou také postoje a myšlení lidí ovlivněny vývojem událostí ve světě. Pokud jde o současný stav multikulturního vzdělávání u PČR, tak je zde řada projektů nabízející doplnění informací o multikulturní společnosti, které však nemohou nahradit to, co se v naší společnosti dříve neučilo a s čím jsme v době nedávné nepřicházeli do styku. Rovněž z kapacitních důvodů nemohou školící a vzdělávací střediska PČR proškolit v krátké době všechny policisty ve výkonu služby.

Výsledky výzkumu ukázaly mezery v multikulturních kompetencích policistů, a proto získané výstupy mohou posloužit k nastavení konkrétních školících a vzdělávacích programů u PČR, rovněž tak mohou být použity pro srovnání již uskutečněných výzkumů, případně výzkumů, které se teprve v této oblasti budou provádět.

Pozitivní na celé věci vidím ve skutečnosti, že ve srovnání s dobou cca před 10 lety, jsou v naší společnosti, ale i u PČR, vedeny kroky ke zvyšování úrovně multikulturních znalostí, které postupně mění pohled obyvatel na národnostní menšiny a cizince, neboť jestliže pochopíme odlišné zvyklosti jiných kultur, budeme schopni s nimi vedle sebe žít, spolupracovat a vzájemně se respektovat a tolerovat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BARŠA, Pavel. *Politická teorie multikulturalismu*. BRNO: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003. ISBN 80-7325-020-9.
- [2] BÍLEK, Pavel., a kol. *Policie v multikulturní společnosti*. PRAHA: Střední policejní škola MV v Praze, 2003.
- [3] BURYÁNEK, Jan, a kol. *Interkulturní vzdělávání: příručka nejen pro středoškolské pedagogy*. Praha: Člověk v tísní, 2002. ISBN 80-7106-614-1
- [4] GABALA, Ivan, a kol. *Etnické menšiny ve střední Evropě*. Praha: G plus G, 1999. ISBN 80-86-103-23-4.
- [5] HLADÍK, Jakub. *Multikulturní výchova: Socializace a integrace menšin*. ZLÍN: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2006. 73 s. ISBN 80-7318-424-9.
- [6] MAŘÍKOVÁ Hana, Miloslav PETRUSEK a Alena VODÁKOVÁ za kol. *Velký sociologický slovník*. PRAHA: Univerzita Karlova, 1996. ISBN 80-7184-311-3 (soubor), ISBN 80-7184-164-1 (1. svazek).
- [7] MISTRÍK, Erich, a kol. *Multikultúrna výchova v škole*. BRATISLAVA: Nadácia otvorenej spoločnosti, 2008. ISBN 978-80-969271-4-2.
- [8] PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova: Příručka (nejen) pro učitele*. Vyd. 2. Praha: TRITON, 2011. ISBN 978-80-7387-502-2.
- [9] PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova: Teorie-praxe-výzkum*. Praha: ISV nakladatelství, 2000. ISBN 80-85866-72-2.
- [10] ŠIŠKOVÁ, Taťána. *Menšiny a migranti v České republice*. Praha: Portál, 2001. 188 s. ISBN 80-7178-648-9.
- [11] Ministerstvo vnitra ČR: *Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám*. [on line]. 2002 [cit. 2012-04-22]. Dostupný také z: http://epolis.cz/download/pdf/materials_15_1.pdf.
- [12] Ministerstvo vnitra ČR: *Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám (pro období let 2006-2007)*. [on line]. 2006 [cit. 2012-04-22]. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2006/mensiny_2006_7.pdf.

- [13] Ministerstvo vnitra ČR: *Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám (pro období let 2008-2012)*. [on line]. 2008 [cit. 2012-04-24]. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2008/strategie-minority.pdf>.
- [14] Universitas: *Výzkum zaměřený na vztah Policie ČR a národnostních a etnických menšin v české společnosti*. [on line]. [cit. 2012-04-24]. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2006/mensiny.pdf>.
- [15] ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992 Listina základních práv a svobod. [Listina základních práv a svobod]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992. částka 1. s. 17-23. Dostupný také z <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb01-93.pdf>.
- [16] ČESKO. Ústavní zákon č. 1 ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky [ústava České republiky]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992. částka 1. s. 1-6. Dostupný také z <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb01-93.pdf>.
- [17] ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 10. července 2001 o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů. [zákon o právech příslušníků národnostních menšin]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001. částka 104. s. 6461-6464. Dostupný také z <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2001/sb104-01.pdf>.
- [18] ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. [zákon o Policii České republiky]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2008. částka 91. s. 4086 - 4116. Dostupný také z <http://mvcr.cz/soubor/sb091-08-pdf.aspx>. ISSN 1211-1244.
- [19] ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. [trestní zákoník]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009. částka 11. s. 354-461. Dostupný také z www.mvcr.cz/soubor/sb011-09-pdf.aspx. ISSN 1211-1244.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR Česká republika.

PČR Policie České republiky.

MVČR Ministerstvo vnitra České republiky

OSN Organizace spojených národů

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1. Početní zastoupení policistů, kteří vyplnili dotazník ve vztahu k celkovému počtu policistů.....	35
Graf č. 2. Početní zastoupení podle věkové kategorie	36
Graf č. 3. Početní zastoupení podle doby trvání služebního poměru.....	36
Graf č. 4. Počet správných a nesprávných odpovědí na jednotlivé otázky	38
Graf č. 5. Procentuální vyjádření správných a nesprávných odpovědí všech policistů	38
Graf č. 6. Znázornění počtu správných a nesprávných odpovědí u věkové kategorie 21- 30let	39
Graf č. 7. Znázornění počtu správných a nesprávných odpovědí u věkové kategorie 31 - 40let	40
Graf č. 8. Znázornění počtu správných a nesprávných odpovědí u věkové kategorie 41-50let	40
Graf č. 9. Znázornění počtu správných a nesprávných odpovědí u věkové kategorie 50 a více let	41
Graf č. 10. Procentuální porovnání správných a nesprávných odpovědí podle věkové kategorie.....	41
Graf č. 11. Znázornění počtu správných a nesprávných odpovědí u policistů s délkou služebního poměru do 5 let	42
Graf č. 12. Znázornění počtu správných a nesprávných odpovědí u policistů s délkou služebního poměru 5-10 let.....	42
Graf č. 13. Znázornění počtu správných a nesprávných odpovědí u policistů s délkou služebního poměru 10-15 let.....	43
Graf č. 14. Znázornění počtu správných a nesprávných odpovědí u policistů s délkou služebního poměru 15 a více let.....	43
Graf č. 15. Procentuální porovnání správných a nesprávných odpovědí podle délky služebního poměru	44
Graf č. 16. Otázka 17, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	45
Graf č. 17. Otázka 19, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	47

Graf č. 18. Otázka 20, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	48
Graf č. 19. Otázka 23, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	50
Graf č. 20. Otázka 25, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	51
Graf č. 21. Otázka 22, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	52
Graf č. 22. Otázka 24, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	54
Graf č. 23. Otázka 26, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	56
Graf č. 24. Otázka 27, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	57
Graf č. 25. Otázka 26, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	58
Graf č. 26. Otázka 29, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	59
Graf č. 27. Otázka 30, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	60
Graf č. 28. Otázka 32, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	62
Graf č. 29. Otázka 33, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	63
Graf č. 30. Otázka 34, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	64
Graf č. 31. Otázka 35, početní zobrazení odpovědí podle věku a podle délky služebního poměru policistů.....	66
Graf č. 32. Nejčastěji uváděné národnostní menšiny podle pořadí.....	67

SEZNAM PŘÍLOH

P I Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Dotazník

Multikulturní kompetence policistů

Dovoluji si Vás požádat o vyplnění tohoto anonymního dotazníku, který bude sloužit pouze pro účely bakalářské práce na téma „Multikulturní kompetence policistů“. Odpovědi v tomto dotazníku budou považovány za důvěrné a nebude z nich možné dovodit Vaší identitu. Správné odpovědi zaškrtněte (pokud není uvedeno jinak, vždy zaškrtněte jen jednu odpověď), v případě doplňujících otázek, vyplňte svoji odpověď. Děkuji Vám za pečlivé vyplnění odpovědí, Váš kolega a zároveň student Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, obor Sociální pedagogika.

1. Jste: muž, žena
2. Do jaké věkové kategorie patříte?
21-30 let, 31-40 let, 41-50 let, 50 a více let
3. Ve kterém roce jste vstoupil do služebního poměru příslušníka PČR?
Doplňte...
4. Znáte význam pojmu multikulturní výchova?
ano, ne
5. Kde jste se poprvé setkal s pojmem multikulturní výchova:
a) na střední škole, b) na vysoké škole, c) u PČR, d) doposud ne
6. Setkal jste se na některé z policejních škol, v rámci základní odborné přípravy příslušníka PČR s pojmem multikulturní výchova?
a) ano, b) ne
7. Setkal jste se v průběhu služebního poměru příslušníka PČR, tedy po absolvování základní odborné přípravy s pojmem multikulturní výchova?
a) ano, b) ne
8. Dostala se Vám v průběhu služebního poměru příslušníka PČR do ruky kniha, příručka nebo odborná literatura zaměřená na národnostní menšiny?
a) ano, b) ne
9. Jednalo se o literaturu vydanou v rámci resortu ministerstva vnitra?
a) ano, b) ne

10. Která z národnostních menšin je v České republice zastoupena nejpočetněji?
a) Vietnamci, b) Ukrajinci, c) Slováci, d) Poláci
11. Znáte některou romskou organizaci působící na území České republiky?
Uveďte, pokud nevíte, uveďte neznám.
12. Odkud pochází Romové?
a) z Rumunska, b) ze Slovenska, c) z Iránu, d) z Indie
13. Strach z cizinců a nenávisť k nim se nazývá?
a) nacionalismus, b) segregace, c) xenofobie, d) rasismus
14. Kdo v ČR vydává rozhodnutí o azylu?
a) Policie České republiky, b) příslušný krajský úřad, c) příslušný městský úřad,
d) Ministerstvo vnitra
15. Uveďte některý z právních předpisů, který upravuje integraci (začlenění) azylantů v České republice., pokud nevíte, uveďte neznám.
16. Počet hlášených cizinců na území ČR za poslední dva roky:
a) prudce stoupl, b) drží se na stejné úrovni, c) mírně klesl
17. Uplatnil jste Vaše předešlé znalosti multikulturní výchovy, (tedy znalosti získané před vstupem k PČR) při výkonu služby?
a) ano, b) ne, c) nedovedu posoudit
18. Který světový jazyk ovládáte: uveďte jmenovitě:
19. Uplatnil jste získané informace z oblasti multikulturní výchovy při rozhodování v konkrétní situaci s příslušníkem národnostní menšiny?
a) ano, b) ne, c) nedovedu posoudit
20. V případě, že jste se dostal při služební činnosti do situace, ve které byl jejím účastníkem příslušník národnostní menšiny, rozhodoval jste se v této situaci spíše spontánně než na základě získaných multikulturních znalostí?
a) ano, b) ne, c) nedovedu posoudit
21. Dokážete bez problému komunikovat s příslušníky národnostní menšiny?
a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, d) ne
22. Umíte adekvátně reagovat na odlišné kulturní zvyky a tradice národnostních menšin?
a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, d) ne
23. Pomohly Vám při řešení konkrétní situace Vaše znalosti z oblasti multikulturní výchovy k překonání nedůvěry ze strany příslušníka národnostní menšiny?
a) ano, b) ne, c) nedovedu posoudit

24. Může Vaše rozhodování negativně ovlivnit jazyková bariéra případně vzhledová odlišnost?
- a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, d) ne
25. Získal jste znalosti z oblasti multikulturní výchovy až v průběhu služebního poměru, kdy jste se postupně setkával při výkonu služby s národnostními menšinami?
- a) ano, b) ne, c) nedovedu posoudit
26. Souhlasil byste, aby si Váš syn nebo dcera vzali za partnera příslušníka národnostní menšiny?
- a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, d) ne
27. Přijal byste Roma za svého souseda?
- a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, d) ne
28. Ztotožňujete se (sympatizujete) s názory Dělnické strany sociální spravedlnosti?
- a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, d) ne
29. Činí vláda a parlament ČR dostatečné kroky vedoucí k vzájemnému soužití a respektování mezi příslušníky majoritní a minoritní společnosti?
- a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, d) ne
30. Myslíte si, že jsou příslušníci národnostních menšin žijící v České republice diskriminováni?
- a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, d) ne
31. Která z národnostních menšin se podle Vás nejlépe dokázala začlenit do naší společnosti: Ukrajinci, Romové, Vietnamci, Poláci? Označte, dle nejlépe začleněné menšiny číslem 1- 4.
32. Domníváte se, že zvyšováním úrovně multikulturních znalostí mohou ovlivnit Váš pohled na národnostní menšiny?
- a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, d) ne
33. Souhlasíte s tím, aby se v České republice zvyšoval počet příslušníků národnostních menšin? a) ano, b) spíše ano, c) spíše ne, d) ne
34. Domníváte se, že Vaše rozhodování může být negativně ovlivněno zprávami z hromadných sdělovacích prostředků, týkající se kriminality příslušníků národnostních menšin? a) ano, b) ne, c) nedovedu posoudit
35. Domníváte se, že zaměstnávání příslušníků národnostních menšin u policie by vedlo ke zvýšení důvěry v PČR?
- a) ano, b) ne, c) nedovedu posoudit